

Euro*na*
Edukację

Seminarium edukacyjne EURO NA EDUKACJĘ

- Okres realizacji projektu I. – IV. 2010 r.
- Organizatorzy
- Grupy docelowe
- Forma szkolenia

***Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego***

WPROWADZENIE DO TEMATYKI FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Polityka spójności – ustanowiona Traktatem o Wspólnocie

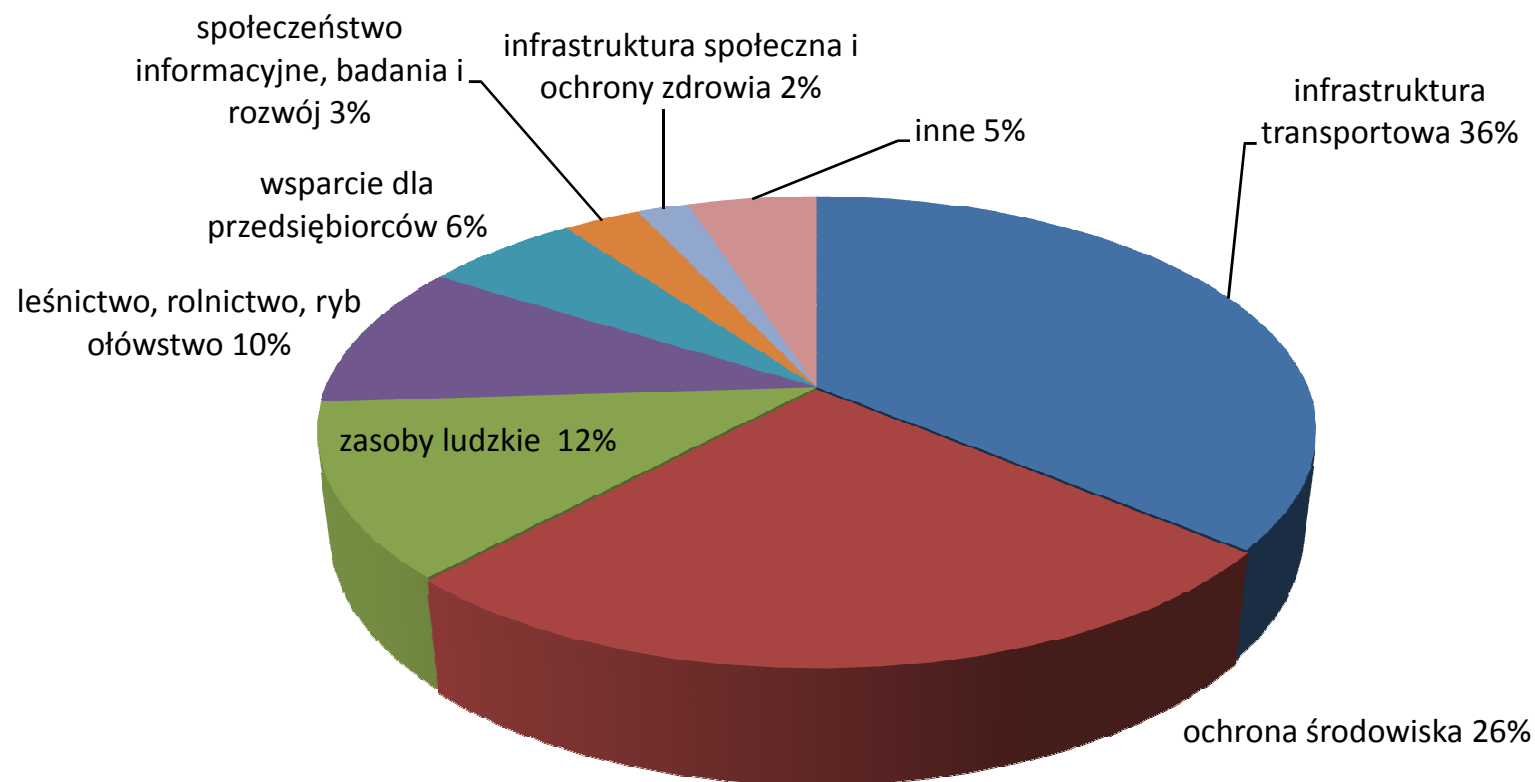
Europejskiej (Art. 2), służąca wzmocnieniu spójności
gospodarczej i społecznej w Unii Europejskiej
poprzez zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju
różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej
uprzywilejowanych, w tym stref wiejskich.

Polska, jako beneficjent środków 2004-2006

- 12,8 mld euro w ramach NPR
- Dofinansowanie otrzymało 89 tys. projektów o łącznej wartości wkładu UE 60,5 mld zł
- Fundusze UE dla sektora edukacji:
 - 200 tys. stanowisk komputerowych w szkołach
 - 693 tys. uczniów i studentów, którzy skorzystali z unijnych stypendiów
 - 231 wspartych obiektów dydaktycznych i badawczych
 - 2,6 mln osób wspartych z EFS (doradztwo zawodowe, szkolenia podnoszące kwalifikacje)

Struktura udzielonego dofinansowania 2004-2006

- Narodowa Strategia Spójności 2007-2013

Cel strategiczny: Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudniania oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej

- Alokacja z budżetu UE **67,3 mld euro**
- 7 Programów Operacyjnych – instrumenty realizacji NSS

CEL STRATEGICZNY Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013

Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej

CELE HORYZONTALNE Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013

Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa

Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej

Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski

Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług

Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej

Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich

PROGRAMY OPERACYJNE służące realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013

Kapitał Ludzki

Pomoc Techniczna

*Innowacyjna Gospodarka**RPO**Infrastruktura i Środowisko**Rozwój Polski Wsch.*

Kapitał Ludzki

Pomoc Techniczna

*Innowacyjna Gospodarka**RPO**Infrastruktura i Środowisko*

Infrastruktura i Środowisko

RPO

Rozwój Polski Wsch.

Innowacyjna Gospodarka

Kapitał Ludzki

Innowacyjna Gospodarka

Kapitał Ludzki

*Infrastruktura i Środowisko**RPO**Rozwój Polski Wsch.*

RPO

Rozwój Polski Wsch.

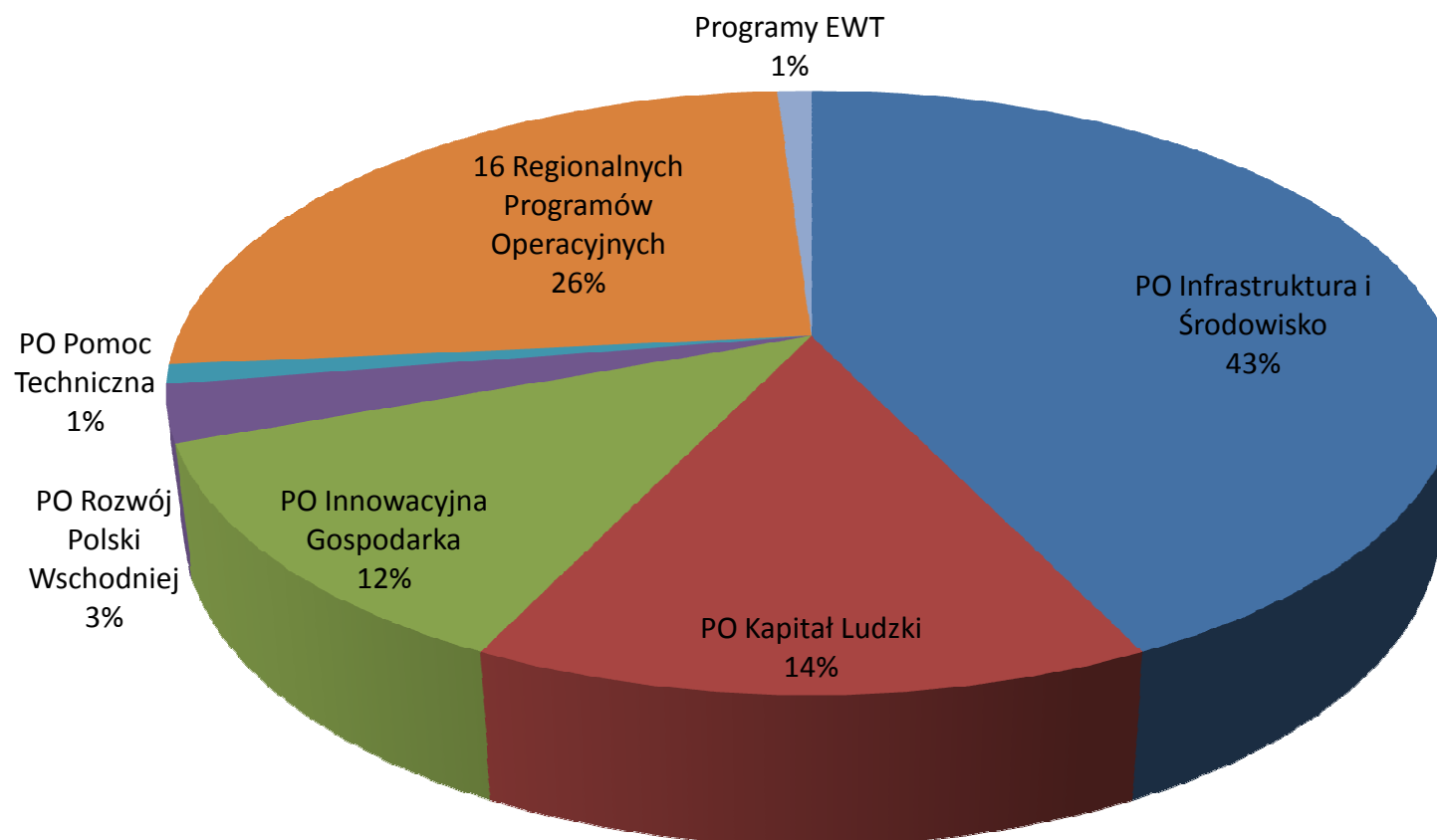
*Kapitał Ludzki**Infrastruktura i Środowisko**Innowacyjna Gospodarka*

RPO

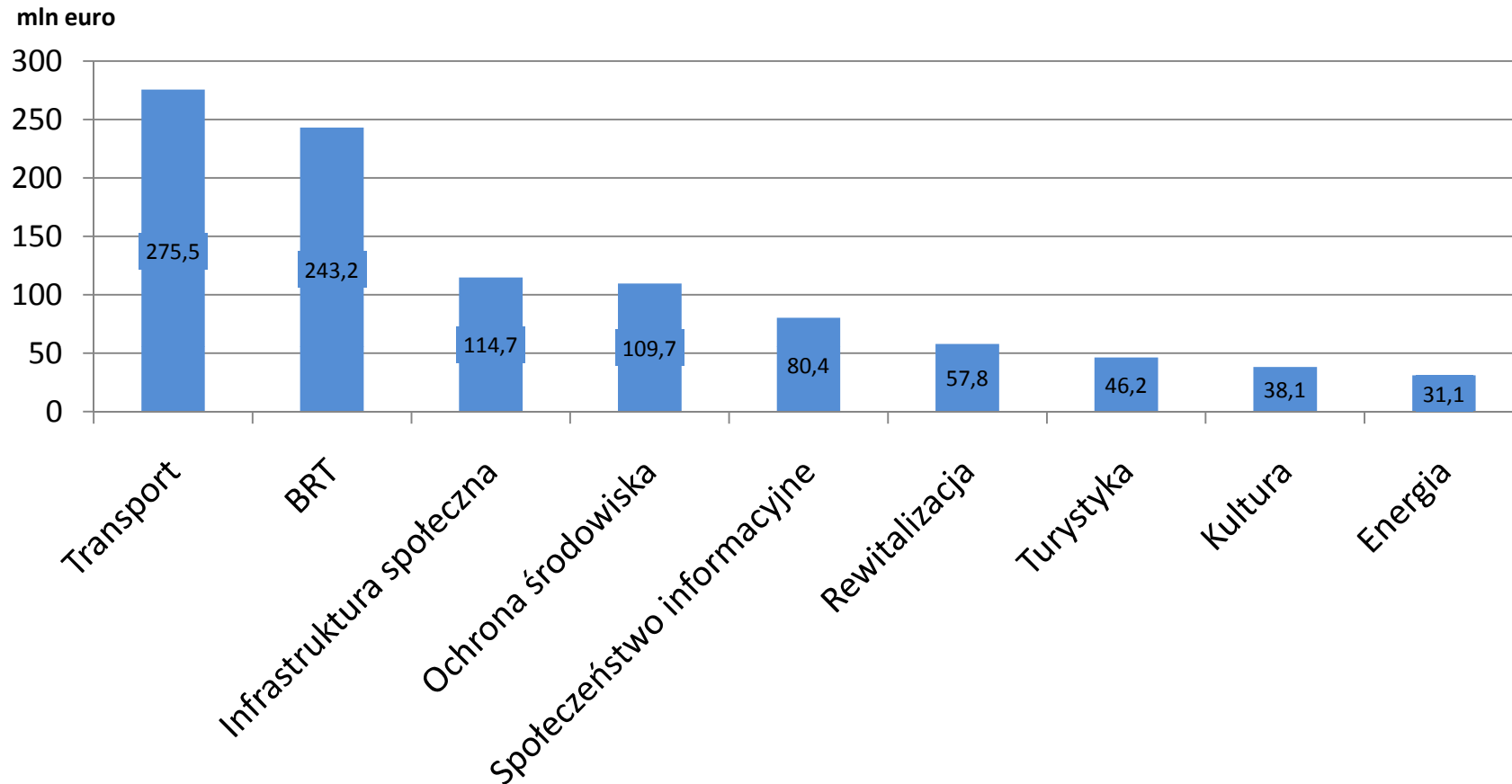
Rozwój Polski Wsch.

*Kapitał Ludzki**Infrastruktura i Środowisko**Innowacyjna Gospodarka*

Podział środków w ramach NSS

Regionalne Programy Operacyjne

Podstawy prawne polityki spójności

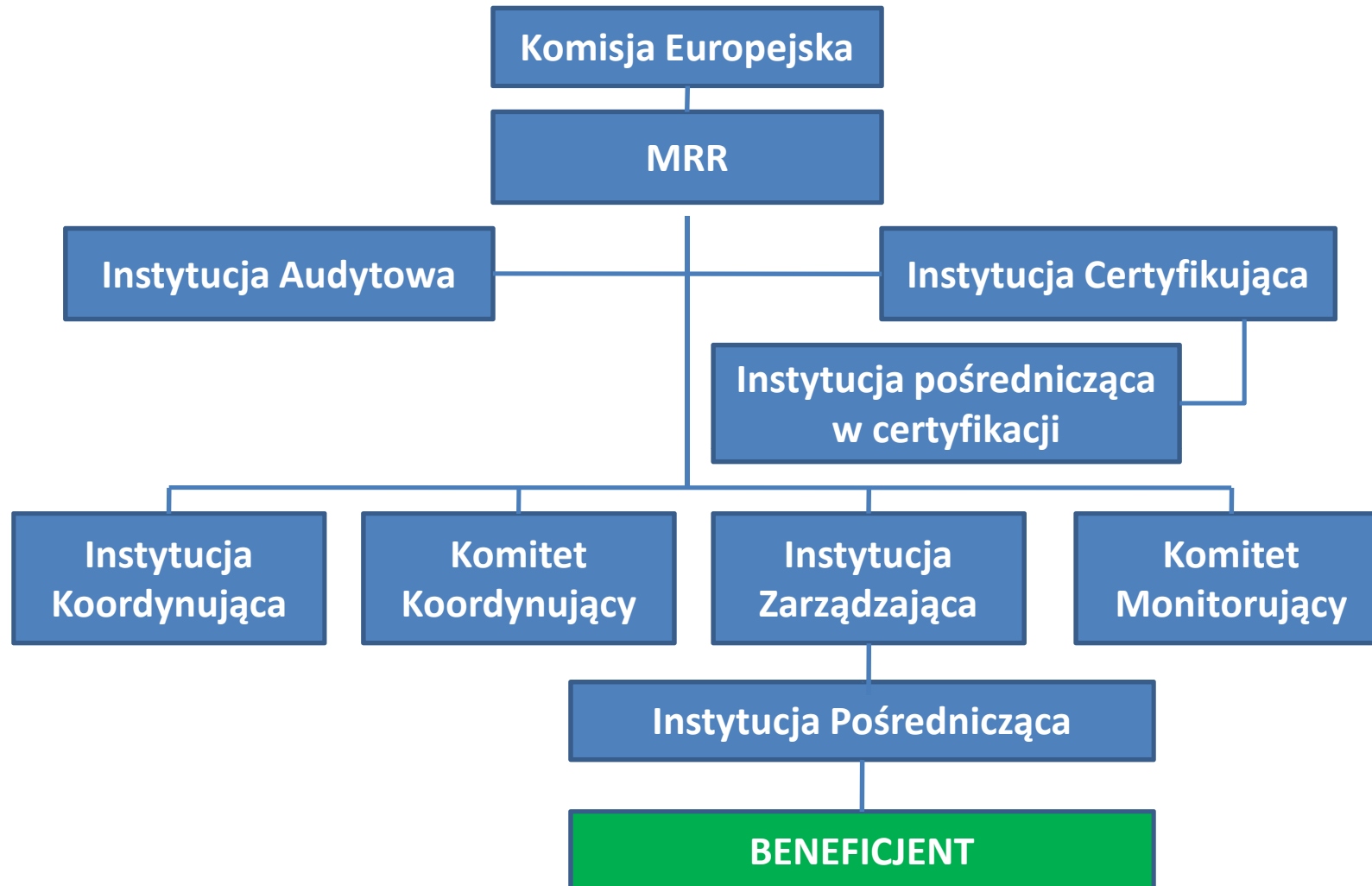
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS oraz FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999
- Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 5 lipca 2006 r. w sprawie EFRR i uchylające Rozporządzenie (WE) 1783/1999
- Rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie EFS i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1784/1999
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z 11 lipca 2006 r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające Rozporządzenie (WE) 1164/1994
- Rozporządzenie (WE) 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z 8 grudnia 2006 r. – tzw. rozporządzenie implementacyjne – uzupełniające ww. przepisy

Ramy prawne polityki spójności w Polsce

- Ustawa z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenie polityki rozwoju
- Ustawa z 7 listopada 2008 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności
- Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z 7 września 2007 r. w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z 21 maja 2007 r. w sprawie ekspertów powoływanych w celu rzetelnej i bezstronnej oceny projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych
- Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego

System instytucjonalny

Fundusze UE dla sektora edukacji 2007-2013

- 3,4 mld euro przeznaczonych na wsparcie edukacji w ramach RPO I PO KL
- RPO – zadania inwestycyjne (ok. 710 mln euro)
 - Budowa, remonty obiektów dydaktycznych i sportowych
 - wsparcie bibliotek przyszkolnych
 - Wsparcie obiektów społeczno-edukacyjnych
 - Wsparcie infrastruktury ośrodków wychowawczo-opiekuńczych
 - Usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych
- PO KL – zadania nie inwestycyjne (ok. 2,7 mld euro)
 - Zwiększenie efektywności systemu kształcenia i doskonalenia kadry nauczycieli,
 - Wyrównywanie szans edukacyjnych
 - Upowszechnianie edukacji przedszkolnej
 - Wsparcie edukacji dla dorosłych oraz nauczycieli

Poziom wykorzystania funduszy UE

Stan na dzień 7 marca 2010 roku:

- **112,2 tys.** złożonych wniosków (poprawnych formalnie)
- Całkowita kwota dofinansowania (środki krajowe i europejskie): **259,3 mld zł.**
- **29 611** podpisanych umów o dofinansowanie na kwotę **115,3 mld zł.** (koszty kwalifikowalne), w tym **81,2 mld zł.** z części UE
- Poziom wykorzystania środków z UE: 31%

AKTUALNE WYZWANIA STOJĄCE PRZED SEKTOREM EDUKACJI W POLSCE

Mocne strony systemu edukacji

- Wysoki współczynnik skolaryzacji
- Wzrost aspiracji edukacyjnych Polaków
- Rosnące zainteresowanie absolwentów gimnazjum szkolnictwem zawodowym
- Wzrastający stopień wykorzystania ICT w procesie kształcenia
- Działanie systemu egzaminów zewnętrznych
- Udział Polski w międzynarodowych badaniach edukacyjnych

Słabe strony systemu edukacji

- Niski wskaźnik upowszechnienia edukacji przedszkolnej, w szczególności na terenach wiejskich
- Niski wskaźnik uczestnictwa dorosłych w kształceniu ustawicznym
- Niedostateczny rozwój mechanizmów i instytucji zapewniających wysoką jakość kształcenia
- Brak efektywnego monitoringu, a także ewaluacji systemu edukacji
- Zróżnicowana jakość oferty szkolnictwa obowiązkowego w przekroju regionalnym oraz pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi

Słabe strony systemu edukacji

- Niska jakość i atrakcyjność szkolnictwa zawodowego
- Niska jakość oferty części szkół wyższych
- Słabe związki uczelni z instytucjami badawczymi oraz z sektorem przedsiębiorstw
- Słabe powiązanie programów kształcenia z rynkiem pracy
- Niewielka powszechność współpracy pracodawców ze szkołami
- Słaby system doradztwa edukacyjno-zawodowego

Wyzwania dla polskiego systemu oświaty

- Dysproporcje w dostępności do usług edukacyjnych
- Dysproporcje w dostępie do zajęć pozalekcyjnych
- Wsparcie uczniów niepełnosprawnych, szczególnie uzdolnionych, zagrożonych uzależnieniami i patologiami społecznymi
- Powiązanie programów kształcenia z rynkiem pracy
- Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie dydaktycznym

Obszary kluczowe

- reforma treści kształcenia (podstawa programowa)
- nadzór pedagogiczny
- system egzaminów zewnętrznych
- kształcenie i doskonalenie nauczycieli
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna
- zarządzanie oświatą i finansowanie

Cele zamierzone do osiągnięcia w wyniku wykorzystania funduszy

„Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy”

Cele szczegółowe:

- Wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie monitoringu, ewaluacji i badań edukacyjnych oraz ich wykorzystanie w polityce edukacyjnej i zarządzaniu oświatą
- Podniesienie jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli
- Poprawa stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli
- opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji i Krajowego Systemu Kwalifikacji oraz upowszechnianie uczenia się przez całe życie

Zasady ubiegania się o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Radosław Kanarek

Zakres prezentacji

- Podstawowe informacje – wprowadzenie do Programu
- Analiza zapisów Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL
- Kto może ubiegać się o wsparcie?
- Zasady, procedury, dokumenty wykorzystywane w procesie ubiegania się o dofinansowanie
- Kwalifikowalność wydatków
- Źródła informacji dotyczące PO Kapitał Ludzki

„Człowiek – najlepsza inwestycja”

- PO Kapitał Ludzki = Europejski Fundusz Społeczny
- Stopień zaawansowania Programu
- Alokacja środków 11,4 – 9,7 mld euro
- Zakres tematyczny Programu
- Specyfika Programu – otwarty charakter, sposób finansowania
- Poziom dofinansowania projektów
- Cele Programu

Cele Programu

Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo

Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego

Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce

Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy

Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa

Wzrost spójności terytorialnej

Podstawowe informacje

Priorytet		Instytucja Pośrednicząca
I	ZATRUDNIENIE I INTEGRACJA SPOŁECZNA	MPiPS
II	ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH I POTENCJAŁU ADAPTACYJNEGO PRZEDSIĘBIORSTW ORAZ POPRAWA STANU ZDROWIA OSÓB PRACUJĄCYCH	MPiPS
III	WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY	MEN
IV	SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA	MNiSW
V	DOBRE RZĄDZENIE	brak - IZ
VI	RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH	SAMORZĄD WOJ.
VII	PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	SAMORZĄD WOJ.
VIII	REGIONALNE KADRY GOSPODARKI	SAMORZĄD WOJ.
IX	ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH	SAMORZĄD WOJ.
X	POMOC TECHNICZNA	-

Podstawowe informacje

System instytucjonalny

Priorytet III

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Instytucja Pośrednicząca

Ministerstwo Edukacji Narodowej
Departament Funduszy Strukturalnych

Instytucja Pośrednicząca

II stopnia

brak

Priorytet IX – Woj. Wielkopolskie

Instytucja Zarządzająca

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Instytucja Pośrednicząca

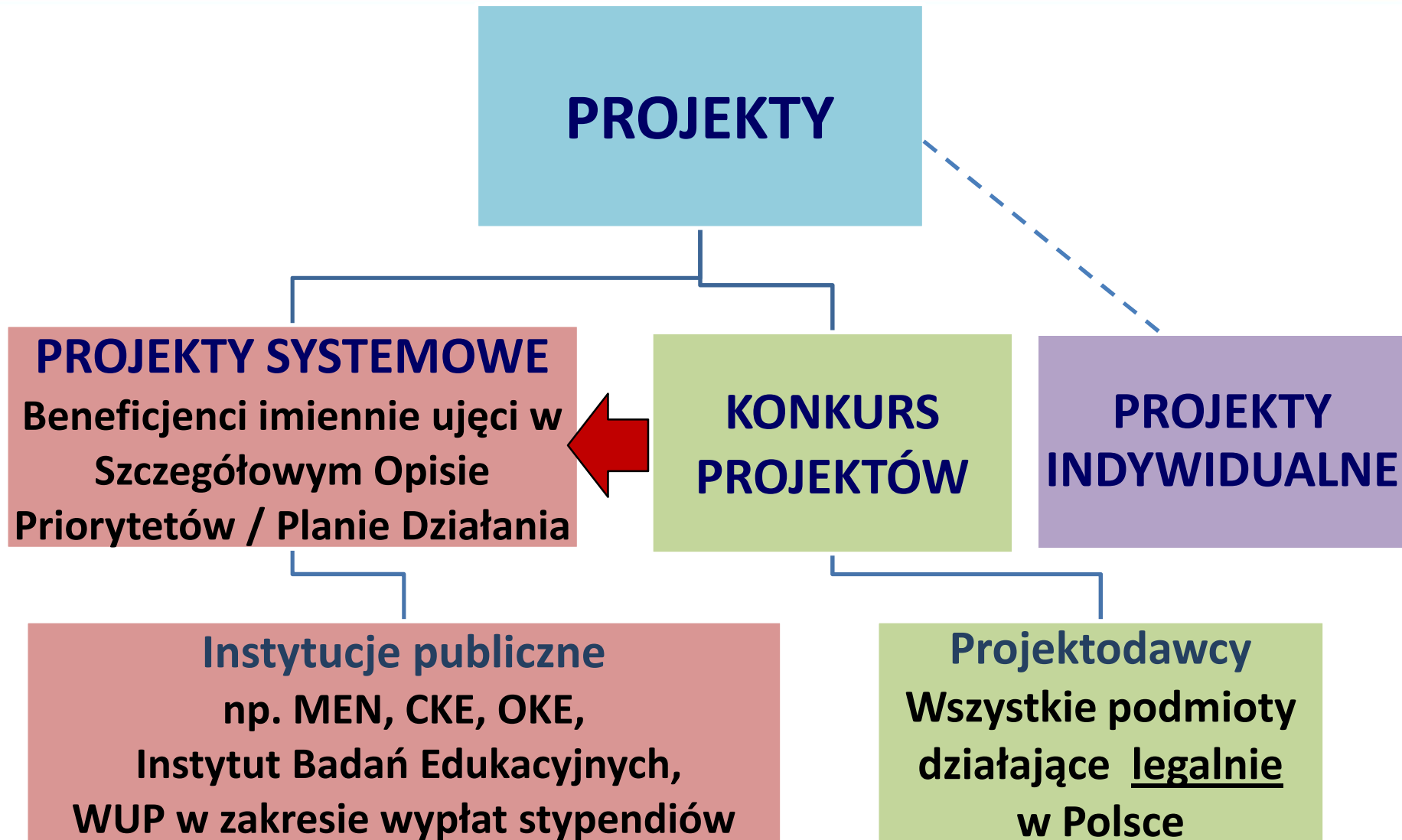
Wojewódzki Urząd Pracy
w Poznaniu

Instytucja Pośrednicząca

II stopnia

brak

Podstawowe informacje

Szczegółowy Opis Priorytetów

Możliwości i przykłady realizacji projektów związanych z systemem oświaty

Komponent centralny

**Priorytet III: WYSOKA JAKOŚĆ
SYSTEMU OŚWIATY**

Projekty systemowe i konkursowe

Komponent regionalny

**Priorytet IX: ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA
I KOMPETENCJI W REGIONACH**

Projekty konkursowe i systemowe

Priorytet III: WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY

Priorytet III: WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY

- **Podwyższanie jakości funkcjonowania systemu oświaty**
/monitoring i ewaluacja, rozwój badań edukacyjnych, powiązanie ich z polityką edukacyjną/
- **Rzeczony system zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych w obszarze oświaty**
- **Rozbudowa SIO oraz wzmożnienie systemu egz. zewnętrznych**
- **Doskonalenie podstaw programowych – wyniki badań i analiz**
- **Modernizacja systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli**
/programy ponadregionalne doskonalenia nauczycieli, rozwój akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli/
- **Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy**
- **Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb gosp. opartej na wiedzy**
- **Opracowanie i wdrożenie Krajowego Systemu Kwalifikacji**

Szczegółowy Opis Priorytetów

Priorytet III: WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY

Działanie 3.1 MODERNIZACJA SYSTEMU ZARZĄDZANIA I NADZORU W OŚWIACIE

- **Poddziałanie 3.1.1** Tworzenie warunków i narzędzi do monitorowania, ewaluacji i badań systemu oświaty - **systemowe**
- **Poddziałanie 3.1.2** Modernizacja systemu nadzoru pedagogicznego – **systemowe**

Działanie 3.2 ROZWÓJ SYSTEMU EGZAMINÓW ZEWNĘTRZNYCH – **projekty systemowe**

Działanie 3.3 POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

- **Poddziałanie 3.3.1** Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli-**system**.
- **Poddziałanie 3.3.2** **Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli-konkurs**.
- **Poddziałanie 3.3.3** Modernizacja treści i metod kształcenia - **systemowe**
- **Poddziałanie 3.3.4** **Modernizacja treści i metod kształcenia – konkursowe**

Działanie 3.4 OTWARTOŚĆ SYSTEMU EDUKACJI W KONTEKŚCIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

- **Poddziałanie 3.4.1** Opracowanie i wdrożenie Krajowego Systemu Kwalifikacji-**system**.
- **Poddziałanie 3.4.2** Upowszechnianie uczenia się przez całe życie - **systemowe**
- **Poddziałanie 3.4.3** **Upowszechnianie uczenia się przez całe życie - konkursowe**

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 3.1.1 Tworzenie warunków i narzędzi do monitorowania, ewaluacji i badań systemu oświaty - projekty systemowe

Typ projektów	Badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, w tym min.: badania dotyczące efektywności kształcenia oraz dostosowanie jego zakresu do potrzeb rynku pracy
	Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty, m.in. poprzez rozwój Systemu Informacji Oświatowej
	Przygotowanie kadr badawczych w dziedzinie badań edukacyjnych, m.in. poprzez uruchomienie studiów podyplomowych i studiów doktoranckich
Typ Beneficjentów	MEN, Instytut Badań Edukacyjnych, Centrum Informatyczne Edukacji
Grupy docelowe	Placówki oświatowe, uczelnie, administracja oświatowa, organy prowadzące szkoły, CKE, OKE, MEN
Alokacja (ogółem)	126 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 3.1.2 Modernizacja systemu nadzoru pedagogicznego – projekty systemowe

Typ projektów	Opracowanie koncepcji modernizacji systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły (efekt: Rozporządzenie MEN 07.10.2009 w sprawie nadzoru. pedagogicznego)
	Wdrożenie zmodernizowanego systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły /EWD sposób oceny jakości pracy szkół/
Typ Beneficjentów	MEN, Kuratorzy oświaty
Grupy docelowe	Szkoły i placówki oświatowe oraz ich organy prowadzące, administracja oświatowa , CKE, OKE, MEN
Alokacja (ogółem)	100 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Działanie 3.2 Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych – projekty systemowe

Typ projektów	Badania dotyczące jakości i efektywności systemu egzaminów zewnętrznych (analiza standardów wymagań egzaminacyjnych, badania trafności narzędzi pomiarowych, badania EWD, programy pilotażowe w zakresie modyfikacji systemu egzaminów, np. pilotaż egzaminów on-line) Pilotaż nowych egzaminów gimnazjalnych oraz sprawdzianu w klasie VI (2007-2010)
	Wsparcie zwiększające efektywność pracy komisji egzaminacyjnych, w tym szkolenia i staże dla pracowników i współprac. komisji egzamin.
Typ Beneficjentów	Centralna Komisja Egzaminacyjna
Grupy docelowe	CKE, OKE, szkoły i placówki oświatowe i ich organy prowadzące, MEN, MNiSW, izby rzemieślnicze i inne organizacje rzemiosła
Alokacja (ogółem)	230,5 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Podziałanie 3.3.1 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli - projekty systemowe

Typ projektów	Ujednolicenie i wdrożenie systemu doskonalenia nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli <ul style="list-style-type: none">•Opracowanie koncepcji systemu wspierania rozwoju szkół i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia i doradztwa•Wdrożenie systemu zapewniania jakości usług oferowanych przez system wsparcia szkół, m. in. poprzez akredytację placówek wspierających szkoły
Typ Beneficjentów	Ministerstwo Edukacji Narodowej
Grupy docelowe	CKE, OKE, szkoły i placówki oświatowe i ich organy prowadzące, MEN, MENiS, kuratoria oświaty, placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli
Alokacja (ogółem)	6,9 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Podziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli - **projekty konkursowe**

Typ projektów	Przygotowanie wybranych szkół do realizacji praktyk przez studentów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela
	Uruchomienie nowego typu studiów wyższych i podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela
Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	Szkoły i placówki oświatowe, administracja oświatowa, organy prowadzące szkoły, CKE, OKE, MEN, MNiSW, placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli
Alokacja (ogółem)	227,3 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu – Dobre praktyki

Beneficjent	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
Tytuł projektu	Przygotowanie kadry inżynieryjno - technicznej do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych
Wartość projektu	487 724,24 PLN

Beneficjent	Politechnika Warszawska, Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych
Tytuł projektu	Studia podyplomowe dla nauczycieli przedmiotów zawodowych - mechatronika pojazdów i maszyn, komputerowo wspomagane projektowanie i wytwarzanie, bezpieczeństwo człowieka w środowisku pracy i ergonomia
Wartość projektu	2 099 489 PLN

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 3.3.3 Modernizacja treści i metod kształcenia - projekty systemowe

Typ projektów	Doskonalenie podstaw programowych ukierunkowane na zapewnienie zgodności kształcenia z wymogami gospodarki opartej na wiedzy Wprowadzenie podstawy programowej Rozp. MEN z 23.12.2009 w roku szkol. 2009/2010
	Opracowanie, wdrożenie i upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk – min. poprzez rozwój portalu Scholaris
	Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów dla działających za granicą szkół, które należą do polskiego systemu oświaty
Typ Beneficjentów	MEN, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, CODN (ORE)
Grupy docelowe	Szkoły i placówki oświatowe, uczelnie, administracja oświatowa, organy prowadzące szkoły, CKE, OKE, MEN, MNiSW, placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli, dzieci i młodzież przebywająca za granicą
Alokacja (ogółem)	16,6 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia – **projekty konkursowe**

Typ projektów	Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów, materiałów dydaktycznych i metod kształcenia dotyczących m.in. kształcenia w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości
	Ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów w szczególności w zakresie: technologii informacyjno-komunikacyjnych, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych
Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	min.: Szkoły i placówki oświatowe, uczelnie, administracja oświatowa, organy prowadzące szkoły, CKE, OKE, MEN, MNiSW, placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli
Alokacja (ogółem)	231,3 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu – Dobre praktyki

Beneficjent	Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A
Tytuł projektu	Droga ku przyszłości - dodatkowe zajęcia dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych (300 uczniów-4 semestry, j. ang. przedsiębiorczość, technologie informacyjno-komunikacyjne, umiejęt. psychospołeczne)
Wartość projektu	8 310 939,84 PLN

Beneficjent	Małopolskie Centrum Edukacji
Tytuł projektu	Talk to me!- organizacja alternatywnych zajęć językowych dla młodzieży (900 osób 3 lata nauki j. angielskiego zajęcia wyłącznie w j. angielskim)
Wartość projektu	3 837 526,40PLN

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 3.4.1 Opracowanie i wdrożenie Krajowego Systemu Kwalifikacji - projekty systemowe

Typ projektów	Opracowanie i wdrożenie Krajowego Systemu Kwalifikacji: <ul style="list-style-type: none">- badania i analizy dotyczące kompetencji i kwalifikacji występujących na polskim rynku pracy, a także możliwości nabywania i potwierdzania kwalifikacji- opracowanie Krajowych Ram Kwalifikacji (KRK) - opis i usystematyzowanie kompetencji i kwalifikacji według poziomu i zakresu kształcenia- budowa Krajowego Systemu Kwalifikacji (KSK)
Typ Beneficjentów	Ministerstwo Edukacji Narodowej
Grupy docelowe	Szkoły i placówki oświatowe, uczelnie, administracja oświatowa, organy prowadzące szkoły, CKE, OKE, MEN, MNiSW, placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli, pracodawcy, izby rzemieślnicze, ...
Alokacja (ogółem)	22,3 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 3.4.2 Upowszechnienie uczenia się przez całe życie - projekty systemowe

Typ projektów	Ogólnopolskie kampanie upowszechniające model uczenia się przez całe życie (np. <i>od Przedszkola wszystko się zaczyna, Wszystko można opisać liczbami</i>)
	Opracowanie i wdrożenie modelu doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz internetowego systemu poradnictwa zawodowego (portal Scholaris)
	Opracowanie i wdrożenie systemu edukacji na odległość
Typ Beneficjentów	Ministerstwo Edukacji Narodowej, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej
Grupy docelowe	Szkoły i placówki oświatowe, uczelnie, administracja oświatowa, organy prowadzące szkoły, CKE, OKE, MEN, MNiSW, placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli, pracodawcy, uczniowie, studenci, osoby pracujące i bezrobotne
Alokacja (ogółem)	16,0 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 3.4.3 Upowszechnienie uczenia się przez całe życie - **projekty konkursowe**

Typ projektów	Opracowanie narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów
	Publikacja specjalistycz. biuletynu dla uczniów i doradców zawodowych
	Opracowanie i pilotażowe wdrożenie programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego w przedsiębiorstwach
Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	Szkoły i placówki oświatowe, uczelnie, administracja oświatowa, organy prowadzące szkoły, CKE, OKE, MEN, MNiSW, placówki kształcenia i doskonalenia nauczycieli, pracodawcy, uczniowie, kuratoria oświaty,
Alokacja (ogółem)	29,0 mln Euro

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu - Dobre praktyki

Beneficjent	AGROSALON – firma szkoleniowa
Tytuł projektu	„Aktualizacja kwalifikacji” - 3 programy doskonalenia zawodowego dla instruktorów i nauczycieli w dziedzinach florystyki, bukiciarstwa i ogrodnictwa; - 54 instruktorów i nauczycieli uczestniczących w programie doskonalenia zawodowego w rzeczywistych warunkach środowiska pracy - co najmniej 49 instruktorów i nauczycieli przeszkolonych w wykorzystywaniu nowoczesnych technologii-programów komp. pomocnych w ich obszarze zawodowym
Wartość projektu	379 070,00 PLN

Beneficjent	Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu
Tytuł projektu	Nauczyciele kształcenia zawodowego wobec wyzwań gospodarki opartej na wiedzy (40 nauczycieli przedmiotów zawodowych - 3 tygodn. staż w innowacyjnych zakładach branż: mechanika, mechatronika i lotniczej)
Wartość projektu	358 878,12 PLN

Nabór projektów – konkursy (Priorytet III):

Konkurs otwarty nr 6/3.3.2/POKL/2009

„Przygotowanie wybranych szkół do realizacji praktyk przez studentów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela” – termin składania dokumentów od **11.01.2010r. do wyczerpania środków**

(306 mln PLN – do końca lutego złożono wnioski na kwotę ponad 72 mln PLN)

Komisja Oceny Projektów oceniła 10 wniosków o dofinansowanie projektów (złożonych w czasie I i II rundy konkursu), z czego:

- 3 wnioski oceniono pozytywnie, tzn. uzyskały minimum 60 punktów łącznie oraz co najmniej 60% punktów w każdej części oceny merytorycznej;
- 7 wniosków oceniono negatywnie

Plan na rok 2010

Poddziałanie 3.4.3 - konkurs otwarty – planowany termin ogłoszenia - I kwartał 2010

„Opracowanie i pilotażowe wdrożenie programów doskonalenia zawodowego w przedsiębiorstwach dla nauczycieli kształcenia zawodowego” (72 mln PLN)

Priorytet IX: ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH

Szczegółowy Opis Priorytetów

Priorytet IX: ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH

- **Upowszechnienie edukacji przedszkolnej**
- **Wdrożenie elastycznych form edukacji przedszkolnej**
- **Programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych – dostosowanie potrzeb uczniów do rynku pracy**
- **Rozwój szkolnictwa zawodowego**
- **Współpraca szkół zawodowych z pracodawcami w zakresie wzmocnienia nauczania praktycznego**
- **Modernizacja oferty edukacyjnej szkolnictwa zawodowego**
- **Wyrównywanie szans edukacyjnych**
- **Rozwój kadr pedagogicznych i administracyjnych systemu oświaty**
- **Upowszechnienie kształcenia dla dorosłych**
- **Promocja korzyści płynących z podnoszenia i uzupełniania wykształcenia i kwalifikacji**
- **Poprawa sytuacji edukacyjnej na wsi**

Szczegółowy Opis Priorytetów

Priorytet IX: ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH

Działanie 9.1 WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH I ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG EDUKACYJNYCH ŚWIADCZONYCH W SYSTEMIE OŚWIATY:

Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej
- *projekty konkursowe*

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – *pr. konkursowe*

Poddziałanie 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych – *pr. systemowe*

Działanie 9.2 PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI I JAKOŚCI SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO –
projekty konkursowe

Działanie 9.3 UPOWSZECHNIENIE FORMALNEGO KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W FORMACH SZKOLNYCH – *projekty konkursowe*

Działanie 9.4 WYSOKO WYKWALIFIKOWANE KADRY SYSTEMU OŚWIATY – *pr. konkursowe*

Działanie 9.5 ODDOLNE INICJATYWY EDUKACYJNE NA OBSZARACH WIEJSKICH – *pr. konkurs.*

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej - projekty konkursowe

Typ projektów	Tworzenie przedszkoli (zespołów wychowania przedszkolnego, punktów przedszkolnych) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w szczegól. obszary wiejskie)
	Wsparcie istniejących przedszkoli przyczyniające się do zwiększonego uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym, np. zatrudnienie dodatk. personelu, dodatkowy nabór dzieci, wydłużenie godzin pracy
	Opracowanie i realizacja kampanii informacyjnych promujących edukację przedszkolną
Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat), rodzice dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat), istniejące przedszkola.

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu – Dobre praktyki

Gmina Frombork	<p align="center">„Nasze Przedszkole, moja szansa”</p> <p align="center">211 osób (131 dzieci w wieku przedszkolnym 80 rodziców)</p> <p align="center">Projekt obejmuje min.:</p> <ul style="list-style-type: none">- utworzenie dodatkowej grupy przedszkolnej oraz objęcie jej pełną opieką: podstawą dydaktyczną i zajęciami dodatkowymi;- zajęcia wspomagające rozwój emocjonalny dziecka;- zajęcia korygujące z elementami tańca i aerobiku;- zajęcia wyrównawcze, podnoszące poziom poznawczy u dzieci;- terapia logopedyczna;- działania na rzecz rodziców	<p align="center">01.09.2009</p> <p align="center">-</p> <p align="center">31.08.2011</p> <p align="center">546 880,20 PLN</p>
Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Dzieci i Rozwoju Obszarów Wiejskich WROTA	<p align="center">„Jesteśmy równi, chociaż różni od siebie”</p> <p align="center">20 dzieci w wieku przedszkolnym oraz 20 rodziców, zamieszkałych we wsiach: Lamkowo, Lamkówko, Radosty, Derc i Krokowo.</p> <p align="center">Projekt obejmuje min.:</p> <ul style="list-style-type: none">- organizację zajęć wspomagających rozwój psychoedukacyjny,- organizację zajęć rozwijających znajomość jęz. obcego (nauka metodą animacji językowej i metody pracy przez zabawę),- wsparcie specjalistyczne (zajęcia z logopedą oraz pedagogiem)	<p align="center">15.10.2009</p> <p align="center">-</p> <p align="center">30.09.2011</p> <p align="center">630 962,49 PLN</p>

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – projekty konkursowe

Typ projektów

Programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych:

dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, doradztwo i opieka pedagogiczno-psychologiczna dla uczniów wykazujących problemy w nauce, programy skierowany do dzieci i młodzieży, które znajdują się poza systemem szkolnictwa, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych: technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), j. obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych, rozszerzanie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno – zawodowym, wdrożenie nowych innowacyjnych form nauczania, wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – projekty konkursowe

Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	Szkoły, placówki oświatowe i ich organy prowadzące, uczniowie i wychowankowie szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych) osoby, które przedwcześnie opuściły system oświaty

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu – Dobre praktyki

GMINA MIASTA TARNOWA

„Równym krokiem w przyszłość”

1 786 003,00 PLN

Realizator projektu

GIMNAZJUM NR 1 W TARNOWIE

Beneficjenci ostateczni

uczniowie uczęszczający do szkół miasta Tarnowa

Okres trwania projektu

od 1 września 2008 do 31 lipca 2009

Zasięg projektu

2949 uczniów z 40 szkół miasta Tarnowa, w tym: 16 SP, 10 G i 14 LO

Działania projektu

zajęcia pozalekcyjne dla uczniów realizowane metodami warsztatowymi z wykorzystaniem wizualizacji, praca zespołowa, problemowe i międzyprzedmiotowe podejście do zagadnień oraz 54 wycieczek międzyprzedmiotowych

Uczestnikami zajęć byli uczniowie, którzy:

- w poprzednim roku szkolnym uzyskali oceny dopuszczające i dostateczne z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz języków obcych,**
- w egzaminach zewnętrznych uzyskali wynik poniżej 50% wymaganej liczby punktów,**
- mający problemy z uczeniem się lub/i posiadający opinię PPP o dysfunkcjach rozwojowych lub orzeczenie do kształcenia specjalnego,**
- pochodzący z rodzin patologicznych lub zagrożonych patologią**

Szczegółowy Opis Priorytetów

Projekty systemowe realizowane w ramach Poddziałania 9.1.2

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile 1.02.2010 – 31.07.2012	Projekt obejmuje wsparcie wielkopolskich gimnazjalistów w rozwijaniu umiejętności wymagających wykorzystania wiedzy w praktyce, twórczego rozwiązywania problemów i zadań matematycznych oraz redagowania różnorodnych wypowiedzi pisemnych.	9 mln PLN
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego - Departament Sportu i Turystyki 01.03.2010-20.12.2012	Projekt zakłada wyrównywanie szans w dostępie do edukacji poprzez połączenie różnorodnych zajęć w procesie edukacji. Zajęcia z ICT, nauk ścisłych i języków obcych zostaną uzupełnione pomocą psychologiczną oraz programem zajęć sportowo – wychowawczych.	8,9 mln PLN

Szczegółowy Opis Priorytetów

Poddziałanie 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych – projekty systemowe

Typ projektów	<p>Realizacja regionalnych programów pomocy stypendialnej dla szczególnie uzdolnionych uczniów (zwłaszcza w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych) szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym.</p> <p>01.09.2009 – 31.08.2010 - 500 uczniów szkół gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych (1,5 mln PLN)</p> <p>01.09.2010 – 31.08.2011 500 uczniów szkół gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych (1,9 mln PLN)</p>
Typ Beneficjentów	Wojewódzki Urząd Pracy
Grupy docelowe	szczególnie uzdolnieni w zakresie nauk matematyczno - przyrodniczych i technicznych uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, którym trudna sytuacja materialna utrudnia rozwój edukacyjny

Szczegółowy Opis Priorytetów

Działanie 9.2 PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI I JAKOŚCI SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO – projekty konkursowe

Typ projektów	Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w szkolnictwie zawodowym
	Programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe ukierunkowane na zmniejszanie dysproporcji w osiągnięciach uczniów: dodatkowe zajęcia, modernizacja oferty kształcenia, doradztwo i opieka psychologiczna, współpraca szkół z pracodawcami, wyposażenie szkół w nowoczesne materiały dydaktyczne, wdrożenie nowych innowacyjnych form nauczania (e-learning), współpraca szkół z instytucjami rynku pracy
Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	Uczniowie i słuchacze szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe, szkoły i placówki oświatowe prowadzące kształcenie zawodowe, pracodawcy, partnerzy społeczno-gospodarczy

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu – Dobre praktyki

Powiat Olecki - Zespół Szkół Technicznych	<p>„Jesteśmy przyszłością lokalnego rynku pracy”</p> <p>160 uczniów Zespołu Szkół Technicznych w wieku 16-19 lat zamieszkałych na terenie powiatu oleckiego, giżyckiego, ełckiego.</p> <p>Projekt obejmuje min.:</p> <ul style="list-style-type: none">-zajęcia wyrównawcze i specjalistyczne z ICT;-zajęcia wyrównawcze z techniki komputerowej;- techniki komputerowe w zawodzie mechanika;- zajęcia pozalekcyjne z przedsiębiorczości, wyjazd do Warszawy na giełdę papierów wartościowych.	<p>02.02.2010</p> <p>-</p> <p>30.06.2011</p> <p>137 038,00 PLN</p>
Centrum Szkoleniowo - Doradcze "TiM"	<p>„Matematyka królową nauk”</p> <p>48 uczniów klas maturalnych Zespołu Szkół Ekonomicznych im. M. Kopernika w Olsztynie.</p> <p>Projekt obejmuje:</p> <p>Zajęcia wyrównujące dysproporcje oraz podnoszące kompetencje o kluczowym znaczeniu, w skład których wchodzi:</p> <ul style="list-style-type: none">a) zajęcia modułowe z matematyki (poziom podstawowy i poziom rozszerzony);b) zajęcia modułowe z ICT w zakresie arkusza kalkulacyjnego.	<p>01.08.2009</p> <p>-</p> <p>31.07.2011</p> <p>424 123,30 PLN</p>

Szczegółowy Opis Priorytetów

Działanie 9.3 UPOWSZECHNIENIE FORMALNEGO KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W FORMACH SZKOLNYCH – projekty konkursowe

Typ projektów	Kampanie informacyjne w zakresie formalnego kształcenia ustawicznego
	Kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swojego wykształcenia i kwalifikacji ogólnych i zawodowych
	Programy formalnego potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych zdobytych w sposób pozaformalny i nieformalny
	Wsparcie dla szkół dla dorosłych, placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego w zakresie kształcenia formal.
Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	osoby w wieku 25 – 64 lat (oraz osoby nie uczące się w wieku 18 – 24 lat) szkoły dla dorosłych, placówki kształcenia ustawicznego, ...

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu – Dobre praktyki

<p>Warmińsko-Mazurski Związek Pracodawców Prywatnych</p>	<p>„Edutransfer”</p> <p>Projekt obejmuje min.:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kampania informacyjno-promocyjna (celem jest uświadomienia wagi kształcenia ustawicznego);2. Obsługa i utrzymanie Platformy IT Transfer (platforma e-learningowa);3. dostosowanie oferty edukacyjnej do regionalnego i lokalnego rynku pracy	<p>01.10.2009 - 31.07.2010</p> <p>999 800,00 PLN</p>
<p>Fundacja na Rzecz Budowy Społeczeństwa Opartego na Wiedzy "Nowe Media"</p>	<p>„Nie ustawaj, kształć się ustawicznie”</p> <p>Projekt obejmuje min.:</p> <ol style="list-style-type: none">1. portal internetowy dostarczający informacji nt. możliwości formalnego kształcenia ustawicznego;2. folder i informator (wykaz instytucji w woj. w których można zdobyć kwalifikacje, bądź potwierdzić formalnie już posiadane umiejętności)	<p>01.12.2009 - 30.12.2010</p> <p>723 207,76 PLN</p>

Szczegółowy Opis Priorytetów

Działanie 9.4 WYSOKO WYKWALIFIKOWANE KADRY SYSTEMU OŚWIATY – projekty konkursowe

Typ projektów	Studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące oraz inne formy podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli, zgodne z l. i r. pol. edukacyjną
	Studia podyplomowe, kursy i szkolenia oraz inne formy podwyższania kwalifikacji pracowników placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego
	Studia wyższe oraz kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli, programy przekwalifikowania nauczycieli z uwagi na zmiany demograficzne
	Studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli i pracowników administracji oświatowej w zakresie organizacji, zarządzania, finansowania oraz monitoringu działalności oświatowej
Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	Nauczyciele, pracownicy dydaktyczni szkół i placówek oświatowych, kadra administracyjna i zarządzająca oświatą w szkołach

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu – Dobre praktyki

Olsztyńska Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania im. Prof.. T. Kotarbińskiego	„Kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli z regionu Warmii i Mazur” 180 nauczycieli uczestniczy w II modułach: 1) rozwinięcie umiejętności wykorzystania głosu 2) informatyka z blokiem wykorzystania ICT w dydaktyce lub język angielski dla początkujących/średnio zaawansowanych	01.01.2009 - 31.08.2010 1 491 757 PLN
Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Elblągu	„Droga do nauczania drugiego przedmiotu. Kursy doskonalące dla nauczycieli przygotowujące do podjęcia studiów w zakresie nauczania języka angielskiego. Edycja II.” Grupa 120 nauczycieli uzyska nowe umiejętności w zakresie języka angielskiego. Kurs udoskonalający będzie liczył 300 godzin lekcyjnych podzielonych na przedmioty: konwersacja, rozumienie tekstów , rozumienie ze słyszenia , gramatyka praktyczna, ...	01.06.2009 - 30.06.2011 739 471,18 PLN

Szczegółowy Opis Priorytetów

9.5 ODDOLNE INICJATYWY EDUKACYJNE NA OBSZARACH WIEJSKICH – projekty konkursowe

Typ projektów	Tworzenie i wsparcie działalności inicjatyw ukierunkowanych na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich zaangażowanie w działania na rzecz rozwoju edukacji na terenach wiejskich i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich
	Projekty przyczyniające się do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich
	Działania informacyjno – promocyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie korzyści płynących z kształcenia i szkolenia
Typ Beneficjentów	wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Grupy docelowe	mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców, społeczności lokalne,...
!	50 tys. PLN maksymalna wartość projektu

Szczegółowy Opis Priorytetów

Przykład realizowanego projektu – Dobre praktyki

<p>Gmina Biskupiec Gimnazjum nr 1 w Biskupcu im. M. Kopernika</p>	<p>„Cali i zdrowi po wakacjach!”</p> <p>30 uczniów z klas I-III Gimnazjum nr 1 w Biskupcu przeszkolonych z zakresu nauki pływania (20 h) i podstaw wodnego ratownictwa medycznego (16 h)</p>	<p>01.03.2009 - 31.07.2009</p> <p>38 420 PLN</p>
<p>Gmina Świątajno</p>	<p>„Młodzi artyści”</p> <p>45-osobowa grupy dzieci i młodzieży (7-16 l.) Zespołu Szkół w Spychowie. Założeniem projektu jest kształtowanie świadomości i ekspresji kulturalnej uczniów oraz lokalnej ludności.</p>	<p>02.03.2009 - 26.02.2010</p> <p>49 693 PLN</p>

Nabór projektów (priorytet IX)-Wielkopolskie

ROK 2010

Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej - konkurs otwarty **od dnia 5 marca 2010** do wyczerpania środków (15,2 mln)

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych - konkurs otwarty od dnia **3 marca 2010** do wyczerpania środków (10,1 mln)

Planowany termin ogłaszania konkursów (konkursy otwarte)

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego

- I kwartał 2010 (32,3 mln)

Działanie 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia w formach szkolnych

- II kwartał 2010 (11,6 mln)

Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty - II kwartał 2010 (6,0 mln)

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich – III kwartał 2010 (1,5 mln)

Alokacja środków – wykorzystanie

/analiza/

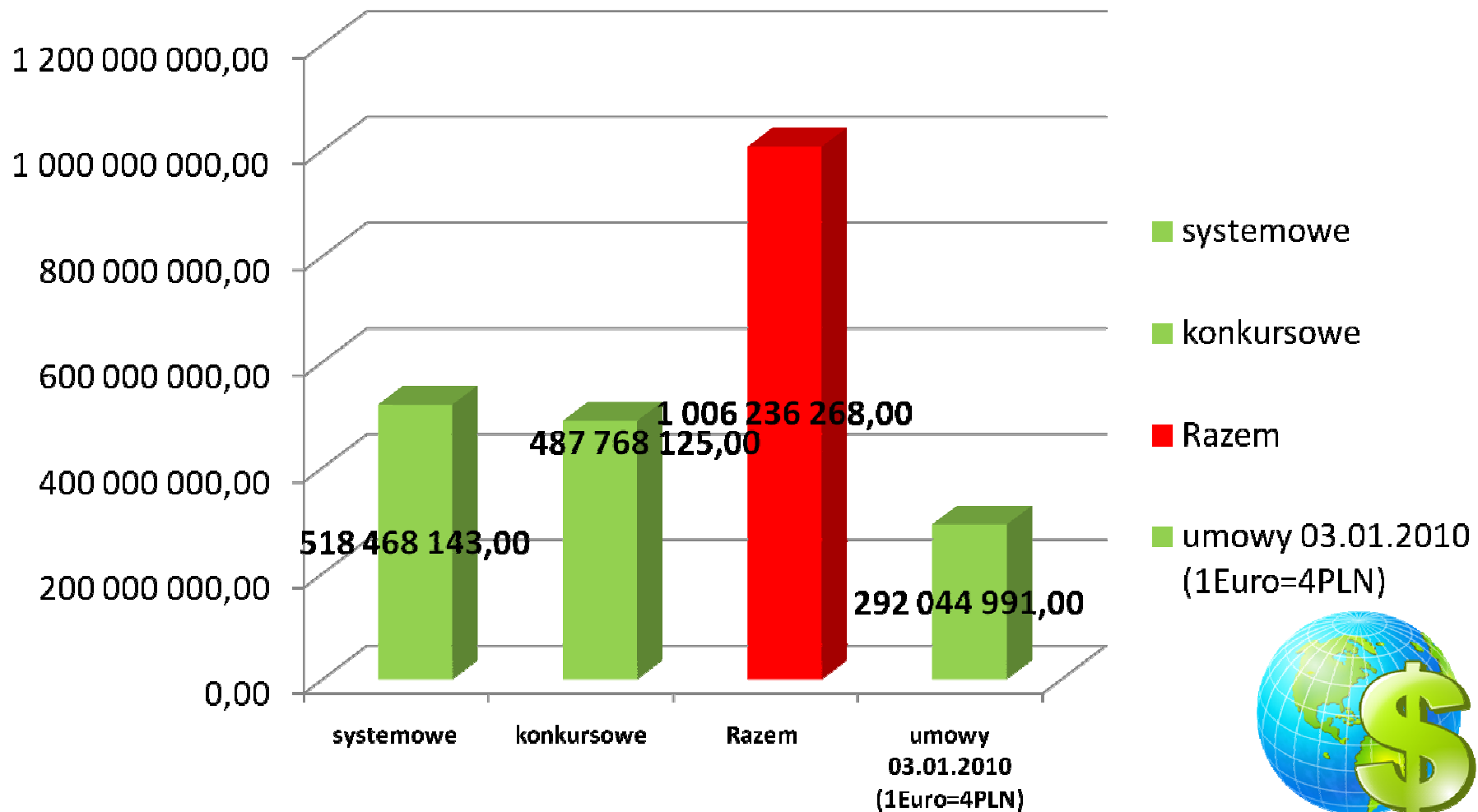
Priorytet III - Priorytet IX - Poziom kontraktacji

Szczegółowy Opis Priorytetów

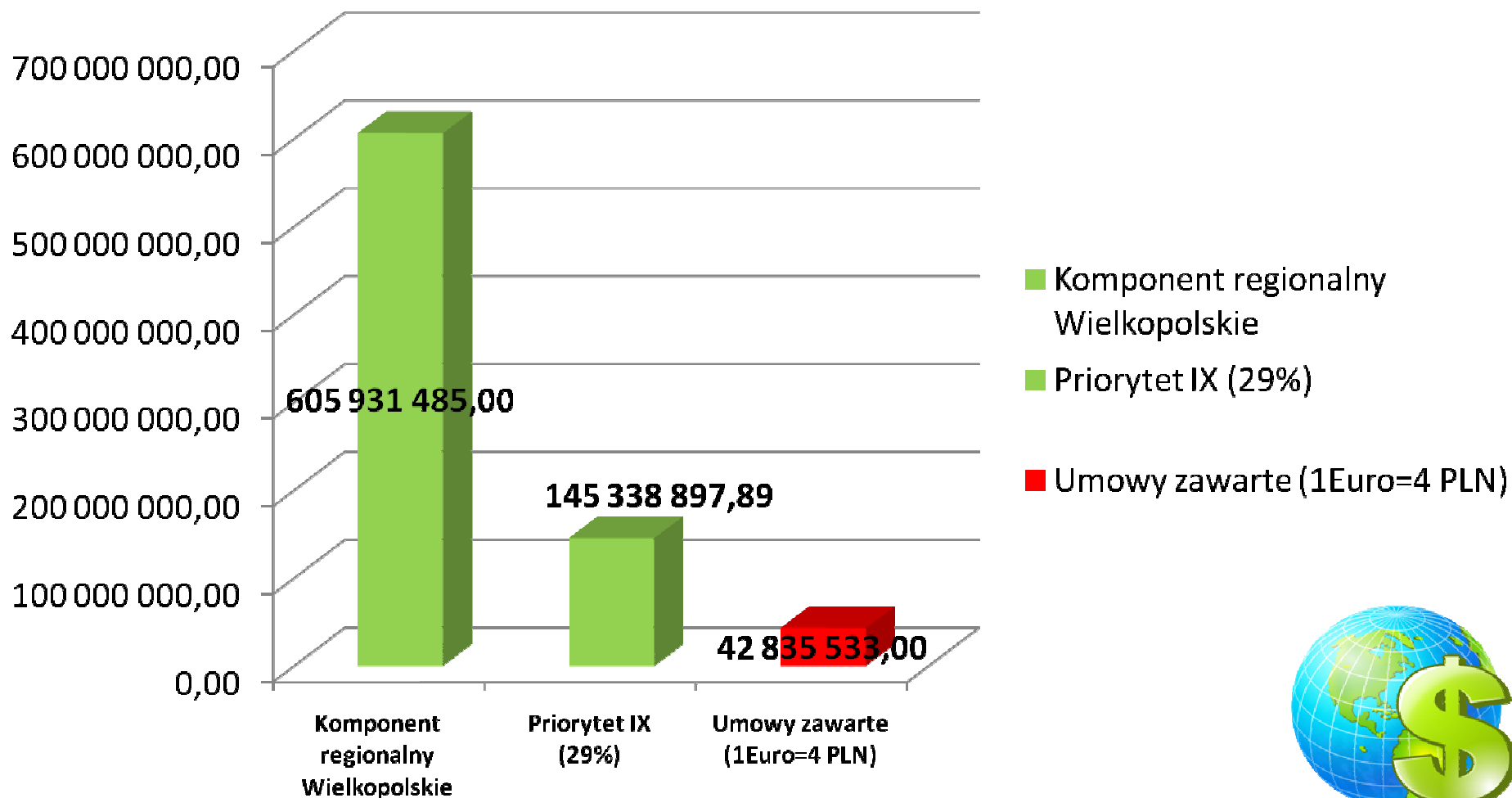
Priorytet III (w Euro)

Szczegółowy Opis Priorytetów

Priorytet IX woj. Wielkopolskie (w Euro)

Kto może ubiegać się o wsparcie?

Kto może ubiegać się o wsparcie?

Priorytet III – projekty konkursowe

**wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych
(nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub
oświatową na podstawie przepisów odrębnych)**

Priorytet IX – projekty konkursowe

**wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych
(nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub
oświatową na podstawie przepisów odrębnych)**

**Plan działania i Dokumentacja konkursowa
zawiera stosowne informacje**

Kto może ubiegać się o wsparcie?

Partnerstwo przy realizacji projektów w ramach PO Kapitał Ludzki

Zasady, procedury, dokumenty wykorzystywane w procesie ubiegania się o dofinansowanie

**Program Operacyjny Kapitał Ludzki /07.09.2007/
Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL /01.06.2009/ - 4 zmiany**

**Plan działania - opracowywany na dany rok
Dokumentacja konkursowa**

**Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju /06.12.2006 zm./
Ustawa o finansach publicznych /zm. 27.08.2009/**

Prawo Zamówień Publicznych

+

Zalecenia MRR oraz Prezesa UZP dot. stosowania „klauzul społecznych” w zamówieniach publicznych /20.10.2009/

Zasady, procedury, dokumenty ...

Wytyczne MRR w zakresie kwalifikowania wydatków /28.12.2009/

System realizacji PO KL /zm. grudzień 2009/

- Zasady dokonywania wyboru projektów /01.01.2010/

- Zasady finansowania PO KL /30.12.2009/

- Zasady kontroli projektów i sprawozdawczości PO KL

Podręcznik dot. przygotowania wniosku o dofinans. /01.04.2009/

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie /v. 5.3 GWA/

Podręcznik wskaźników /01.01.2010/

**Wytyczne MRR dot. projektów innowacyjnych i ponadnarodowych
/01.04.2009/**

**Zasady dot. przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia
publicznego finansowanych ze środków EFS /sierpień 2009/**

Wytyczne dot. oznaczania projektów w ramach PO KL /04.02.2009/

Zakres realizacji projektów partnerskich IZ PO KL /23.04.2009/

Poradnik dot. zasad równości szans kobiet i mężczyzn

/II kw. 2009-standard minimum „gender mainstreaming”-równość płci)/

Zasady, procedury, dokumenty ...

Ustawa o systemie oświaty

Ustawa Karta Nauczyciela

Rozporządzenie MEN w sprawie nadzoru pedagogicznego

Rozporządzenie MEN w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczeg. typach szkół

Rozp. MEN w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Rozporządzenie MENiS w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki

Rozporządzenie MENiS w sprawie standardów kształcenia nauczycieli

Rozporządzenie MENiS w sprawie praktycznej nauki zawodu

Rozporządzenie MEN w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli

Procedura wyłaniania projektów w drodze konkursu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Procedura wyłaniania projektów w drodze konkursu

IP
IP II

Ogłoszenie naboru / konkursu
-
Strona Internetowa IOK + dok. konkursowa

Złożenie w terminie wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami

Ocena formalna wniosku

wynik

W

Ocena merytoryczna wniosku

wynik

W

Zatwierdzenie listy projektów do dofinans. przez daną Instytucję

Zawarcie umowy o dofinansowanie projektu

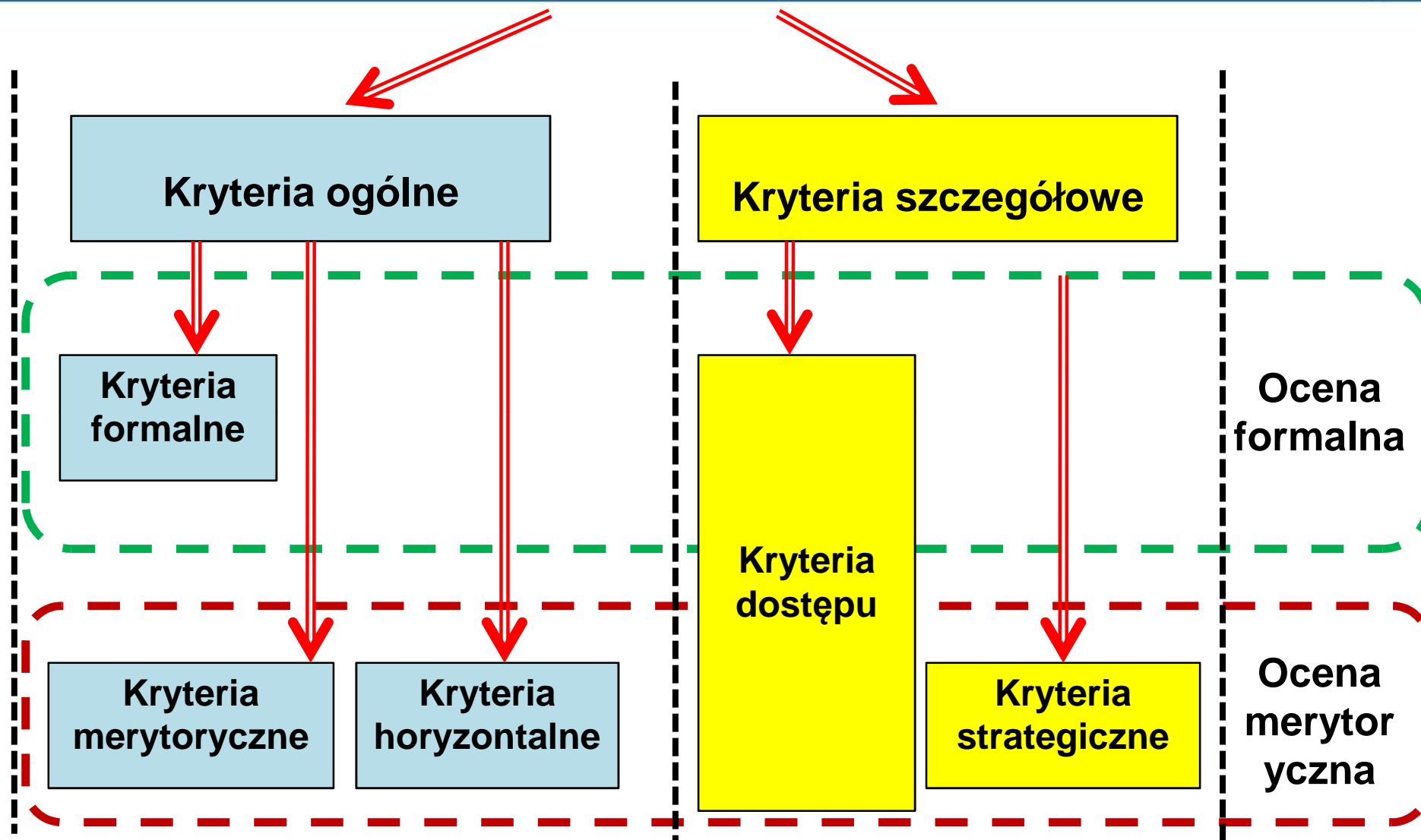
czas

Protest
(I instancja) 14 dni

Odwołanie
(II instancja) 7 dni

Klasyfikacja kryteriów wyboru projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

KLASYFIKACJA KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW

Kwalifikowalność wydatków

Kwalifikowalność wydatków

- Podstawa:** Wytyczne MRR w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO Kapitał Ludzki /28.12.2009/
- Cel:** określenie zasad kwalifikowania wydatków
- Zakres:** wszystkie podmioty zaangażowane we wdrażanie PO KL (IZ, IP, IP II, Wnioskodawca, Beneficjent)
- Okres:** od 12.12.2006 do 31.12.2015
dokumentacja konkursowa – szczegół. regulacje
- Zasięg:** wyłącznie terytorium kraju (wyjątki*)

Zasady kwalifikowania wydatków

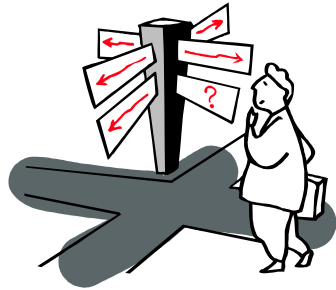
Wszystkie wydatki są **kwalifikowane**, o ile:

- są niezbędne dla realizacji projektu
- są racjonalne i efektywne
- zostały faktycznie poniesione (wyjątek)
- są udokumentowane
- zostały ujęte we wniosku o dofinansowanie /budżet zadaniowy/
- nie zostały określone jako wydatki niekwalifikowane
- są ponoszone zgodnie z odrębnymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego, np. PZP

Wydatki niekwalifikowane:

- Podatek od towarów i usług VAT (jeśli może zostać odzyskany)
- Zakup nieruchomości, gruntu oraz infrastruktury
- Zakup sprzętu, mebli oraz pojazdów (wyjątek-cross –financing)
- Odsetki od zadłużenia
- Koszty prowizji od wymiany walut
- Zakup środków trwałych, które były współfinansowane (UE, BP) w przeciągu 7 lat poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie.
- Koszty kar grzywn, kosztów sądowych
- Wydatki związane z umową leasingu (podatek, marża, odsetki)
- Wpłaty na PFRON w ramach wynagrodzenia personelu
- Wkład własny ze środków publicznych powyżej 15% (na zakończenie projektu)
- Wydatki związane z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie!

Kwalifikowalność wydatków

Budżet projektu – budżet zadaniowy

Koszty bezpośrednie

Koszty pośrednie

Koszty pośrednie

Koszty związane z obsługą techniczną projektu, których nie można bezpośrednio przyporządkować do konkretnego zadania:

- Koszty zarządu
- Koszty personelu obsługowego
- Koszty obsługi księgowej
- Opłaty administracyjne za najem pow. biurowych lub czynsz
- Amortyzacja środków trwałych
- Opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową, wodę, ścieki,...
- Usługi pocztowe, telefoniczne, kurierskie, internetowe
- Usługi kserograficzne
- Koszty materiałów biurowych i piśmienniczych
- Koszty ubezpieczeń majątkowych, ochrony, sprzątanía pomieszczeń

Koszty pośrednie

Sposób rozliczania:

a) ryczałtowo, do wysokości:

20% k. bezpośrednich – wydatki cross-financingu – dla projektów **do 2 mln PLN**

15% k. bezpośrednich – wydatki cross-financingu – dla projektów **od 2 do 5 mln PLN**

10% k. bezpośrednich – wydatki cross-financingu – dla projektów **powyżej 5 mln PLN**

b) na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków (pełne udokumentowanie wydatków)

Kwalifikowalność wydatków

Wynagrodzenie personelu

/umowa o pracę, nagrody, premie-wszystkie składniki, bez odpisów na PFRON/
Zarządzanie projektem – planowane zmiany

Amortyzacja

/odpisy amortyzacyjne z tytułu spadku wartości aktywów – śr. trwałych i wartości niematerialnych i prawnych – są niezbędne, ich zakup nie był finansowany ze środków wspólnotowych i krajowych, wartość odpisów odnosi się tylko do okresu realizacji projektu, zostały obliczone zgodnie z ustawą o rachunkowości/

Opłaty finansowe

/koszt rachunku bankowego (subkonta), opłaty bankowe np. koszt przelewu, koszt porad prawnych, opłaty notarialne, koszty doradztwa, koszty księgowości, koszt zabezpieczeń umowy o dofinansowanie, np. poręczenie, gwarancja, koszt audytu zewnętrznego, jeżeli jest wymagany/

Wkład niepieniężny

/składniki majątku Beneficjenta, praca Wolontariusza,
wycena wkładu – wartość rynkowa, wartość godziwa/

Dodatki lub wynagrodzenia wypłacane przez stronę trzecią

Zlecenie zadań merytorycznych

Cross-financing

/10% wartości projektu – wyjątek 15% - może ulec zmniejszeniu

dotyczy: zakupu oraz leasingu pojazdów oraz mebli; sprzętu – środki trwałe,
dostosowywania budynków, pomieszczeń i miejsc pracy.

Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powinny zostać przeznaczone przede wszystkim na zapewnienie realizacji zasady równości szans, w szczególności w odniesieniu do potrzeb osób niepełnosprawnych/

Źródła informacji

www.funduszeuropejskie.gov.pl

www.efs.gov.pl

www.mrr.gov.pl

www.men.gov.pl – Ministerstwo Edukacji Narodowej

<http://efs.men.gov.pl> – III priorytet PO KL (MEN)

www.wup.poznan.pl – Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

www.efs.wup.poznan.pl - Priorytet IX PO KL (WUP)

Zasady ubiegania się o dofinansowanie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych

Analiza zapisów Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO

Informacje wstępne o RPO

- Regionalne Programy Operacyjne przygotowane zostały w oparciu o *Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS i FS*, a także w oparciu o ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. *O zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U.z 2009r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm).
- Realizują one cel Konwergencja określony w art. 3 ww. *Rozporządzenia*,
- Są zgodne z zapisami strategicznych dokumentów krajowych: *Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 oraz Narodowa Strategia Spójności 2007 – 2013 (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia)*,

- Jest odzwierciedleniem polityki rozwoju Samorządów Województw zapisanej w strategiach rozwoju województw,
- Uwzględnia także zapisy odnowionej Strategii Lizbońskiej,
- RPO ma charakter wieloletniego planu budżetowego , co oznacza że jego cele będą realizowane w oparciu o współdziałanie z partnerami społecznymi i gospodarczymi, a środki UE nie będą zastępować środków krajowych, lecz jedynie wspierać osiągnięcie założonych celów rozwojowych.
- Program jest zarządzany na poziomie regionalnym, a Instytucją Zarządzającą RPO jest Zarząd Województwa (w niektórych województwach przy pomocy Instytucji Pośredniczącej).

SZOP – Czyli co i jak?

- **Dokument uszczegóławiający zapisy programu, zawierający m.in.:**
 - Skrócony opis RPO (m.in. charakterystyka województwa, uwarunkowanie jego rozwoju, problemy rozwojowe obszaru i cele które mają służyć ich rozwiązaniu),
 - System finansowania i system wdrażania i monitoringu efektów programu,
 - Opis poszczególnych obszarów priorytetowych,
 - Informacje nt. kwalifikowalności wydatków
 - Załączniki np. w postaci opisu systemu wyboru projektów (sposób dokonywania oceny punktowej)

Cel główny programu:

„Wzmocnienie potencjału rozwojowego
Wielkopolski na rzecz wzrostu
konkurencyjności i zatrudnienia.”

Cel główny WRPO będzie realizowany za pomocą następujących celów szczegółowych:

- poprawa warunków inwestowania,
- wzrost aktywności zawodowej mieszkańców,
- wzrost udziału wiedzy i innowacji w gospodarce regionu.

Priorytet V: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego

- Cel priorytetu: „Rozwój kapitału ludzkiego oraz wzmocnienie spójności społecznej regionu na rzecz wzrostu zatrudnienia.”
- O dofinansowanie w zakresie edukacji można było ubiegać się w ramach działań:
 - 5.1 Infrastruktura szkolnictwa wyższego
 - 5.2 Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym kształcenia ustawicznego

Działanie 5.1 Infrastruktura szkolnictwa wyższego

- **Cel działania** „Zwiększenie dostępności i poprawa jakości kształcenia na poziomie wyższym, wzmocnienie pozycji szkół wyższych i przygotowanie ich do odegrania kluczowej roli w tworzeniu konkurencyjnej gospodarki regionalnej, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz tworzeniu warunków do wzrostu zatrudnienia.”
- **Alokacja na działanie ogółem:** 64,979 mln Euro
- **Maksymalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu (%):** max 75%
- **Minimalna/Maksymalna wartość projektu:** w zależności od typu projektu od 250 tys. (500 tys. zł). Szkolnictwo artystyczne do 4 mln zł.
- **Min/Max kwota wsparcia:** nie dotyczy

Typy projektów

- Budowa nowych, przebudowa, rozbudowa lub odbudowa istniejących obiektów dydaktycznych.
- Rozbudowa, przebudowa lub odbudowa infrastruktury społeczno-edukacyjnej w kampusach, w tym akademików i stołówek oraz obiektów służących prowadzeniu działalności dydaktycznej na poziomie wyższym.
- Budowa, rozbudowa lub przebudowa obiektów sportowych przy szkołach wyższych (np. boiska, sale gimnastyczne itp).
- Zagospodarowanie otoczenia obiektów wymienionych w pkt. 1-3 (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego).
- Usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w obiektach wymienionych w pkt. 1-3 oraz ich otoczeniu (wyłącznie jako element projektu).
- Wyposażenie placówek edukacyjnych w nowoczesny sprzęt .

Stan realizacji

Lista projektów kluczowych:

- Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa ,
- Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie ,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie,
- Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu,
- Politechnika Poznańska,
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Wartość projektów: 300 356 784,09 zł

Dofinansowanie w kwocie: 195 395 151,06 zł

Działanie 5.2: Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym kształcenia ustawicznego

- **Cel działania:** „poprawa warunków kształcenia, unowocześnienie i wzbogacenie bazy regionalnych placówek oświatowych na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym, a także kształcenia ustawicznego oraz wyrównanie szans w dostępie do edukacji podstawowej i średniej uczniów z terenów wiejskich.”
- **Alokacja na działanie ogółem:** 19,767 mln Euro
- **Maksymalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu (%):** max 75%
- **Minimalna/Maksymalna wartość projektu:** schemat I od 30 lub 250 tys. zł, Schemat II od 25 lub 250 tys. zł.
- **Min/Max kwota wsparcia:** nie dotyczy

Typy projektów

Schemat I: Projekty z zakresu wsparcia infrastruktury edukacyjnej

- Budowa nowych, rozbudowa i przebudowa istniejących obiektów dydaktycznych (poza przedszkolami), w szczególności budynków szkolnych, laboratoriów dydaktycznych (szkolnych i międzyszkolnych), sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych oraz pracowni komputerowych - wyłącznie jako element projektu.
- Budowa nowych, rozbudowa i przebudowa istniejących bibliotek.
- Budowa nowych obiektów sportowych (z widownią maksymalnie do 200 miejsc) oraz rozbudowa i przebudowa istniejących obiektów sportowych (np. boiska przyszkolne, sale sportowe, gimnastyczne).
- Budowa nowych, przebudowa, rozbudowa i odbudowa istniejących obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej (w szczególności burs, internatów, stołówek).
- Wyposażenie placówek edukacyjnych w nowoczesny sprzęt (poza komputerowym),
- Usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w obiektach będących celem projektu oraz ich otoczeniu (wyłącznie jako element większego projektu).
- Zagospodarowanie otoczenia obiektów będących celem projektu (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego).

Typy projektów

Schemat II : Projekty z zakresu wsparcia infrastruktury kształcenia ustawicznego

- Budowa nowych, rozbudowa, przebudowa obiektów dydaktycznych kształcenia ustawicznego (CKU), praktycznego (CKP) oraz zakładów kształcenia językowego.
- Zakup i montaż wyposażenia (w tym wysoko specjalistycznego sprzętu technologicznego, służącego kształceniu ustawicznemu oraz praktycznemu), obejmującego sprzęt i pomoce dydaktyczne, służące realizacji zadań edukacyjnych i oświatowych (poza sprzętem komputerowym w przypadku gdy projekt nie obejmuje budowy lub rozbudowy obiektu dydaktycznego).
- Zagospodarowanie otoczenia obiektów będących celem projektu (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego).
- Usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w obiektach będących celem projektu oraz ich otoczeniu (wyłącznie jako element większego projektu).

Konkurs do schematu II

- Konkurs realizowany w okresie: 31.12.2009 – 18.02.2010
- Na konkurs złożono 19 wniosków.
- Wartość złożonych wniosków – 25 815 312,18 zł, wnioskowana kwota dofinansowania – 18 069 139,06
- Obecnie projekty są w fazie oceny formalnej.

Konkurs do schematu I

- Konkurs realizowany w okresie: od 14.06 – 14.07.2008
- Na konkurs złożono 204 wnioski.
- Ocenę formalną, merytoryczną i strategiczną przeszły 162 wnioski.
- Etap preselekcji przeszło 11 wniosków
- Do dofinansowania wybrano 11 wniosków

WRPO dla oświaty - pozostałe

Działanie 2.7 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego

- **Cel działania:** „Przekształcenie Wielkopolski w region kreujący swój rozwój w oparciu o nowe zasoby wiedzy i rozwiązania innowacyjne w zakresie ICT (Technologii Informacyjnych i Komunikacyjnych) oraz rozwój zintegrowanej regionalnej infrastruktury teleinformatycznej sektora publicznego powiązanej z centralnymi, dziedzinowymi oraz lokalnymi systemami informatycznymi.
- **Alokacja na działanie ogółem:** 143,336 mln Euro
- **Max udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu (%):** max 85%
- **Min/Max wartość projektu i kwota wsparcia :** nie dotyczy
- **Typ projektu:** Tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu (PIAP).

WRPO dla oświaty - pozostałe

Działanie 3.2 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku

- **Cel działania:** „Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w regionie”.
- **Alokacja na działanie ogółem:** 53,128 mln Euro
- **Max udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu (%):** max 85%
- **Min/Max wartość projektu:** od 1 do 10 mln zł,
- **Min/Max kwota wsparcia:** nie dotyczy
- **Typ projektu:** Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, w tym system grzewczy.

Kto może ubiegać się o wsparcie?

Edukacja szkolna

W zakresie edukacji szkolnej w ramach WRPO o wsparcie mogą ubiegać się:

- JST, związki i stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, prowadzące statutową działalność w obszarze objętym wsparciem w ramach działania,
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły, placówki oświatowe oraz placówki kształcenia ustawicznego
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, prowadzące statutową działalność w obszarze objętym wsparciem w ramach działania.
- jednostki naukowe.

Kształcenie ustawiczne

W zakresie kształcenia ustawicznego w ramach WRPO o wsparcie mogą ubiegać się:

- JST, związki i stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, prowadzące statutową działalność w obszarze objętym wsparciem w ramach działania,
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły, placówki oświatowe oraz placówki kształcenia ustawicznego
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, prowadzące statutową działalność w obszarze objętym wsparciem w ramach działania.
- jednostki naukowe,
- placówki prowadzące kształcenie ustawiczne i praktyczne w formach pozaszkolnych posiadające osobowość prawną.

Szkolnictwo wyższe

W zakresie szkolnictwa wyższego o wsparcie w ramach WRPO mogą ubiegać się:

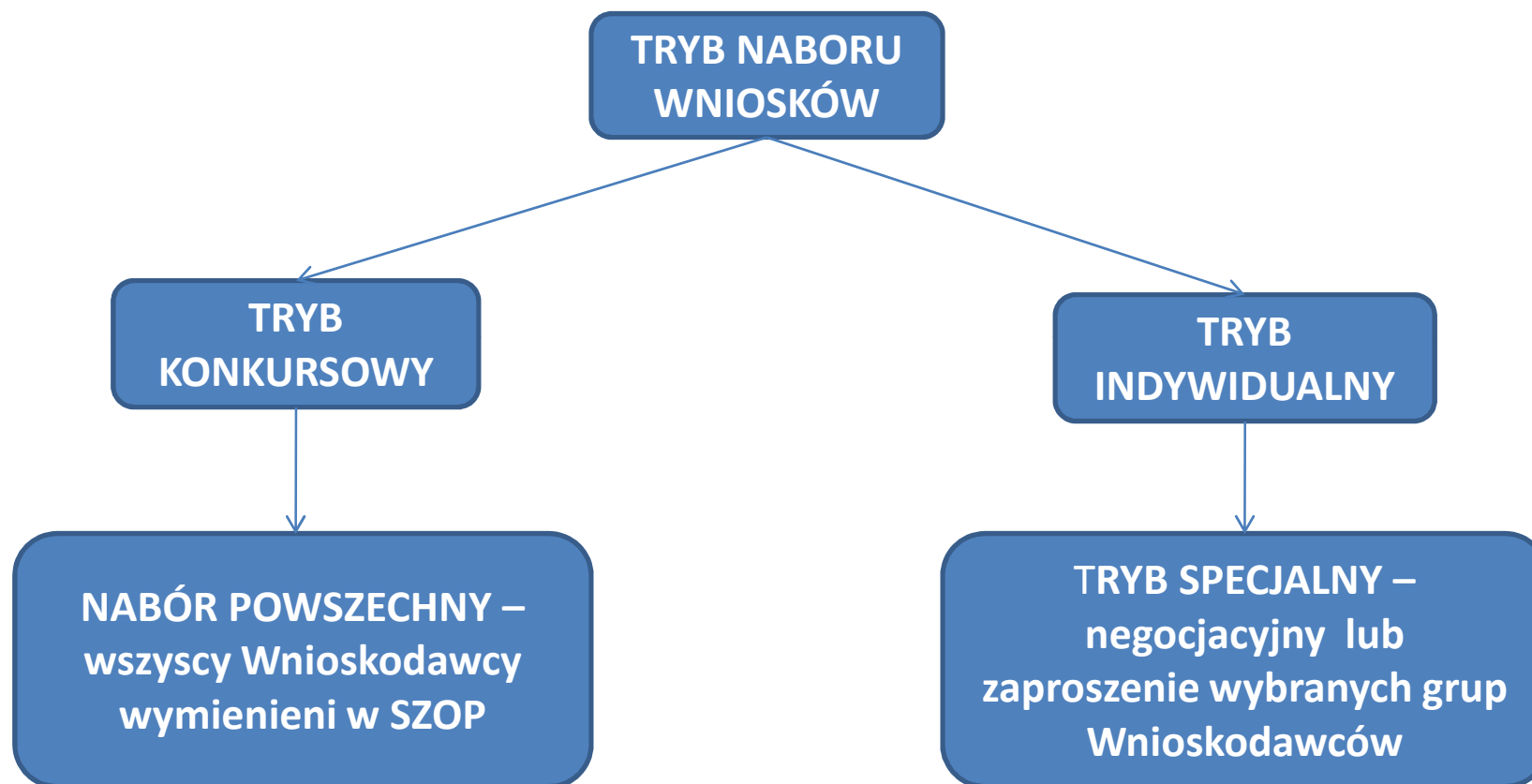
- szkoły wyższe,
- JST, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- administracja rządowa,
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe (w świetle przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005r.)
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych,
- jednostki naukowe, prowadzące działalność edukacyjną,
- organizacje pozarządowe (prowadzące statutową działalność o charakterze edukacyjnym na poziomie wyższym),

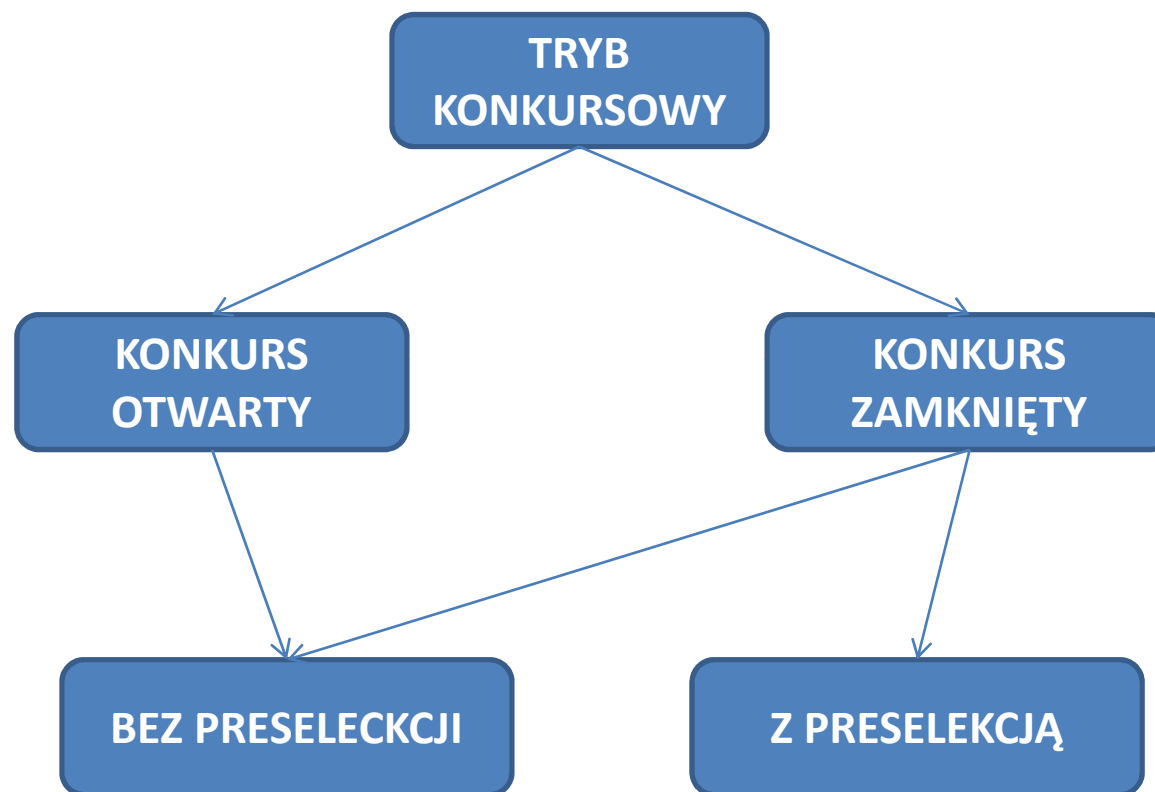
Zasady, procedury i dokumenty niezbędne w ubieganiu się o dofinansowanie

- **Projekt:**
 - Kwalifikujący się przedmiotowo i podmiotowo,
 - Odpowiadający celom programu,
 - Zgodny z krajowymi i wspólnotowymi regulacjami prawnymi,
 - Wpisujący się w okres realizacji programu,
 - Spełniający wymagania konkursowe (np. odpowiednia wysokość wkładu własnego, zachowanie trwałości, odpowiadający kryteriom merytorycznym),

- **Dokumentacja aplikacyjna:**
 - Złożona w odpowiedzi na konkurs w odpowiedniej Instytucji,
 - Przygotowana w oparciu o obowiązujące wytyczne programowe: na obecnie obowiązujących formularzach lub wypełniona w obecnie obowiązującym generatorze dostępnym online,
 - Kompletność i poprawność złożonych załączników – aktualne Studium Wykonalności, kopie dokumentów potwierdzone za zgodność z oryginałem,

System naboru wniosków

Konkurs bez preselekcji:

- Jeden etap składania dokumentacji aplikacyjnej – wymagane złożenie wniosku wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami,
- Dwustopniowy etap oceny złożonych wniosków:
 - Ocena formalna, przeprowadzana w systemie zerojedynkowym,
 - Ocena merytoryczna, przeprowadzana w systemie punktowym
- Jednokrotna możliwość poprawy drobnych błędów, uzupełnienia braków na każdym z etapów oceny

Konkurs z preselekcją:

- Dwustopniowy system składania dokumentacji aplikacyjnej:
 - Karta projektu lub wniosek z ograniczoną liczbą załączników,
 - Wniosek wraz ze wszystkimi załącznikami lub pozostałe załączniki
- Dwustopniowy etap oceny złożonych wniosków:
 - Ocena formalna, przeprowadzana w systemie zerojedynkowym,
 - Ocena merytoryczna, przeprowadzana w systemie punktowym
- Jednokrotna możliwość poprawy drobnych błędów, uzupełnienia braków na każdym z etapów oceny

Wybór projektów

- Ocena formalna – odrzucenie wniosku lub skierowanie do oceny merytorycznej
- Ocena merytoryczna – odrzucenie lub umieszczenie na liście rankingowej ,
- Lista rankingowa projektów – trafiają na nią projekty które uzyskały na ocenie merytorycznej co najmniej 60% punktów,
- Lista projektów rekomendowanych do wsparcia – zatwierdzona przez Zarząd Województwa,

Wnioskodawcy mają prawo do złożenia odwołań od decyzji KOP na każdym etapie oceny projektu.

- **Dokumenty programowe i wytyczne niezbędne do aplikowania o środki z RPO:**
 - Regionalny Program Operacyjny
 - Szczegółowy Opis Priorytetów
 - Regulamin konkursu,
 - Wytyczne do kwalifikowalności wydatków w ramach RPO
 - Wytyczne w zakresie sporządzania studium wykonalności,
 - Wytyczne dotyczące promocji i informacji,
 - Przewodnik do analizy kosztów i korzyści
 - Instrukcja wypełniania wniosku i załączników,
 - Karta oceny formalnej i merytorycznej,

- **Dokumentacja projektowa i dodatkowa niezbędna do ubiegania się o środki w ramach RPO:**
 - Techniczna dokumentacja projektowa, m.in. Projekt budowlano-wykonawczy, kosztorys inwestorski, audyt energetyczny,
 - Pozwolenia administracyjne, m.in. Pozwolenie na budowę, pozwolenie konserwatora na prowadzenie prac, wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (lokalizacja celu publicznego, decyzja o warunkach zabudowy), wypis z rejestru gruntów,
 - Dokumentacja środowiskowa : Zaświadczenie NATURA 2000, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, raport oddziaływania na środowisko,

Dokumenty c.d.

- Dokumenty poświadczające status prawny Wnioskodawcy,
- Dokumenty poświadczające prawo dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
- Oświadczenia/zaświadczenia o uzyskanej pomocy de minimis,
- Oświadczenie dot. Kwalifikowalności bądź niekwalifikowalności podatku VAT,
- Dokumenty poświadczające zabezpieczenie wkładu własnego do projektu,
- Sprawozdanie finansowe (bilans i RZiS),
- Oświadczenie o stosowaniu przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

Kwalifikowalność wydatków w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych

- **Podstawy prawne kwalifikowalności wydatków w RPO:**
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1783/1999;
 - Programy operacyjne i uszczegółowienia programów
 - Krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013,
 - Wytyczne w sprawie kwalifikowalności kosztów w ramach priorytetu I, działanie 1.7 oraz priorytetów II – VII (grudzień 2009 r.)

- **Kwalifikowalność projektu:**
 - Zasada geograficzna (projekt musi być realizowany na obszarze objętym RPO),
 - Kwalifikowalność przedmiotowa i podmiotowa,
 - Zgodność z politykami horyzontalnymi, z zapisami RPO (m.in. Celami),
 - Zachowanie trwałości projektu (niepoddanie znaczącym modyfikacjom przez 5 lat),

- **Kwalifikowalność wydatków:**
 - Ramy czasowe: 01.01.2007 – 31.12.2015,
 - Wydatki faktycznie poniesione
 - Zasada efektywności
 - Zasada przejrzystości wydatków i dokumentów
 - Zgodność z prawem polskim i wspólnotowym
 - Kwalifikowalność podmiotu wydatkującego i podmiotu na rzecz którego dokonywane są płatności
 - Kwalifikowalność wydatku w trakcie wydatkowania
 - Zakaz podwójnego finansowania

Kategorie wydatków - ogólne

- **Kategorie wydatków kwalifikowalnych:**
 - Podatek od towarów i usług (jeżeli nie może być odzyskany),
 - Dokumentacja niezbędna do przygotowania projektu,
 - Zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, prace budowlane,
 - Zakup gruntu lub nieruchomości zabudowanej ,
 - Leasing (wyłącznie rata kapitałowa)
 - Koszty ogólne, koszty zarządzania,
 - Koszty promocji i informacji,
 - Opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu

- **Kategorie wydatków niekwalifikowalnych:**
 - prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
 - kary i grzywny,
 - odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
 - wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
 - Podatek VAT (jeżeli występuje możliwość jego odzyskania),
 - wydatki związane z kosztami leasingu,
 - wydatek poniesiony na zakup gruntu przekraczający 10% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu,
 - Inne wymienione wydatki.

Punkt kontaktowy WRPO

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

ul. Strzelecka 49

61-846 Poznań

tel.: **061 858 12 27** oraz **061 858 12 37**;

e-mail: info.wrpo@wielkopolskie.pl

www.wrpo.wielkopolskie.pl

OBOWIĄZKI BENEFICJENTA W PROCESIE REALIZACJI PROJEKTÓW FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UE

Cykl życia projektu

Beneficjent ma obowiązek : realizować projekt

- zgodnie z **umową o dofinansowanie** projektu na podstawie **wniosku o dofinansowanie**
- **w okresie wskazanym we wniosku**
- w oparciu o **harmonogram realizacji projektu**
- zgodnie z obowiązującymi **przepisami polskimi oraz przepisami wspólnotowymi**
- zgodnie z **interpretacjami** wydanymi przez Instytucję Zarządzającą
- zgodnie z **zaleceniami Instytucji Wdrażającej**

Obowiązki Beneficjenta

Rozwiązanie umowy

- IP może rozwiązać umowę, z przyczyn zawinionych przez Beneficjenta:
 - Wykorzystania dotacji rozwojowej na cel inny niż realizacja projektu;
 - Złożenia nieprawdziwych (podrobionych) dokumentów w celu uzyskania wsparcia finansowego;
 - Braku rozpoczęcia realizacji projektu w ciągu 3 miesięcy od ustalonej we wniosku początkowej daty realizacji projektu, zaprzestania realizacji lub realizacji niezgodnej z warunkami umowy;
 - Realizacji projektu niezgodnie z harmonogramem,
 - Nieosiągnięcia celów projektowych z przyczyn zawinionych przez Beneficjenta;
 - Złożenia odmowy na poddanie się kontroli;
 - Nieusunięcia nieprawidłowości w terminie wskazanym przez IP;
 - Nieterminowego przedkładania wniosków o płatność;
 - Realizacji projektu niezgodnie z przepisami prawa krajowego, wspólnotowego
- Ponadto, umowa może zostać rozwiązana w wyniku zgodnej woli stron w przypadku okoliczności uniemożliwiających dalsze wykonywanie jej postanowień;
- W przypadku rozwiązania umowy Beneficjent ma prawo wydatkowania tej części dotacji rozwojowej, która odpowiada prawidłowo zrealizowanej części umowy.

Trwałość projektu

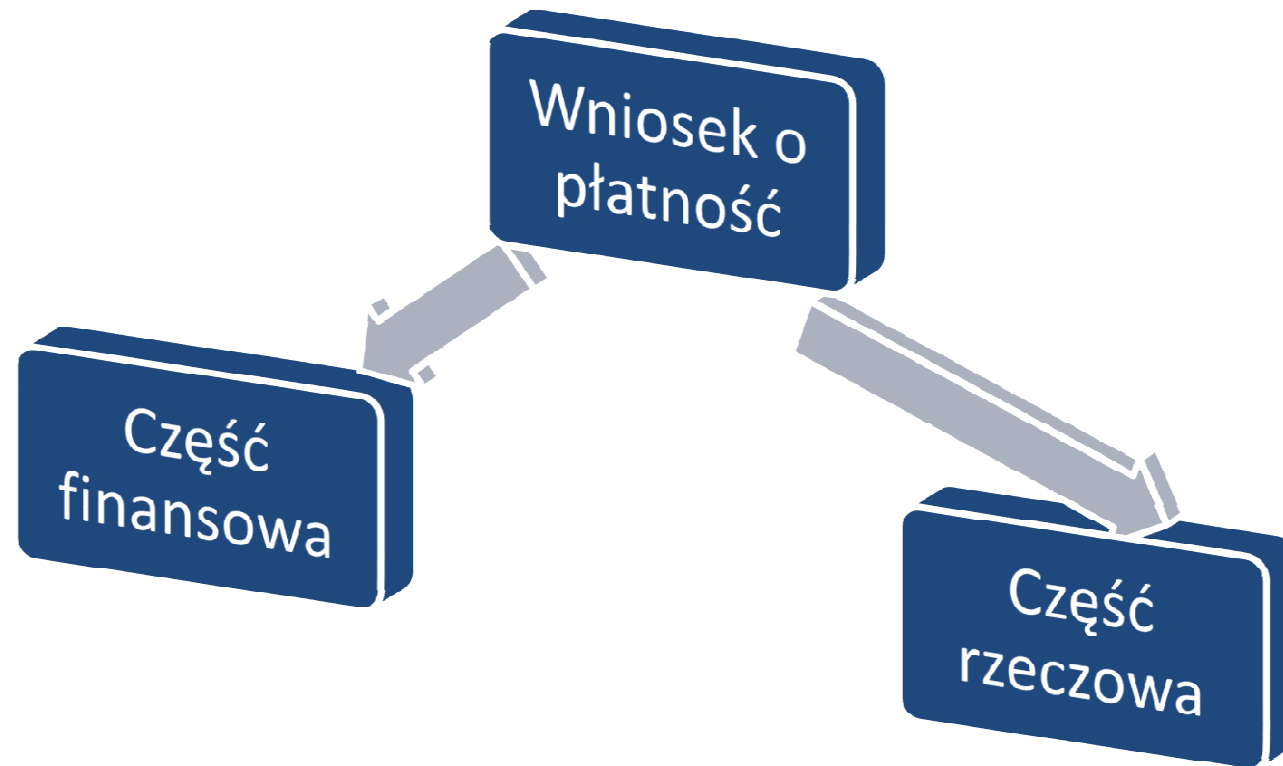

Zmiany w projekcie

- Beneficjent może dokonywać zmian w projekcie pod warunkiem:
 - ich zgłoszenia w formie pisemnej do IP/IZ,
 - przekazania aktualnego wniosku i uzyskania pisemnej akceptacji IP
- Beneficjent może dokonywać przesunięć w rezultatach projektu określonych we wniosku do 10 % wartości wskazanych we wniosku, bez konieczności informowania IP, przy czym przesunięcia nie mogą:
 - powodować zmian o więcej niż 10% środków alokowanych na dane zadanie w ramach budżetu,
 - zmieniać proporcji pomiędzy wydatkami na wynagrodzenia personelu w ramach danego zadania, a wydatkami na realizację całości zadania
 - wpływać na wysokość przyznanej pomocy publicznej
 - dotyczyć zadań rozliczanych ryczałtem

Sprawozdawczość

Wniosek o płatność

- Wniosek o płatność jest składany w terminach określonych w umowie o dofinansowanie projektu, **nie rzadziej niż raz na trzy miesiące** (np. raz na miesiąc, raz na kwartał, itp.) oraz – w przypadku końcowego wniosku o płatność – **nie później niż 30 dni kalendarzowych** od zakończenia okresu realizacji projektu. Instytucja Zarządzająca zaleca, aby wnioski o płatność składane były nie później niż w terminie 10 dni roboczych od zakończenia okresu rozliczeniowego.
- Wniosek o płatność składany jest **w wersji papierowej i elektronicznej**.
- Jednocześnie **jednostki sektora finansów publicznych** powinny mieć na uwadze że zgodnie z art. 190 UFP, każdy wydatek kwalifikowalny powinien zostać ujęty we wniosku o płatność **w terminie do 3 miesięcy od dnia jego poniesienia**, przy czym wydatek ujęty we wniosku o płatność zgodnie z ww. terminem to wydatek uwzględniony we wniosku o płatność za okres, w którym został poniesiony.

Wniosek o płatność - załączniki

- Dla projektów, w ramach których zakłada się przekazywanie środków w formie zaliczki -**wyciągi bankowe/potwierdzenia transakcji lub inny dokument potwierdzający poniesienie wydatku** (kserokopie poświadczone za zgodność z oryginałem) **z wyodrębnionego rachunku projektu** oraz – o ile Instytucja tego wymaga – wyciągi bankowe/potwierdzenia transakcji lub inny dokument potwierdzający poniesienie wydatku z innych rachunków bankowych potwierdzające poniesienie wydatków ujętych we wniosku o płatność
- W przypadku płatności gotówkowych poświadczone za zgodność z oryginałem **kserokopie raportów kasowych (bez załączników)** lub podpisane przez beneficjenta zestawienie płatności gotówkowych objętych wnioskiem o płatność
- **Zamiast wyciągów bankowych** beneficjent może – za zgodą Instytucji Pośredniczącej– załączać **zbiorcze zestawienia** wydane przez bank stanowiące historię rachunku bankowego (kserokopie poświadczone za zgodność z oryginałem)

Dokumenty księgowo-opis

- Opis dokumentu księgowego powinien zawierać co najmniej:
 - numer umowy o dofinansowanie projektu;
 - informację o źródle dofinansowania
 - nazwę zadania zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu (lub adnotację, że dokument dotyczy kosztów pośrednich), w ramach którego wydatek jest ponoszony;
 - kwotę kwalifikowalną lub w przypadku gdy dokument księgowy dotyczy kilku zadań – kilka kwot w odniesieniu do każdego zadania.
- Jednocześnie każdy dokument księgowy powinien zawierać informację o poprawności merytorycznej i formalno-rachunkowej, a w przypadku gdy dokument dotyczy: zamówienia publicznego – również odniesienie do ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, lub nabycia towaru / usługi z zastosowaniem zasady konkurencyjności – również odniesienie do zastosowania ww. trybu.

Wydatki rozliczane ryczałem

- Dokumenty księgowe dotyczące wydatków rozliczanych ryczałem (tj. koszty pośrednie lub kwoty ryczałtowe) nie są monitorowane i opisane zgodnie wyżej opisanymi zasadami. W przypadku **kosztów pośrednich** rozliczanych ryczałem **nie są monitorowane** żadne dokumenty bezpośrednio ich dotyczące,
- W przypadku **kosztów bezpośrednich** rozliczanych ryczałem weryfikowane są informacje i dokumenty potwierdzające wykonanie zrealizowanych zadań i produktów określonych w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie

Wniosek o płatność - wzór

Załącznik nr 5 - Wzór wniosku o płatność

→ → →

 KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Data wpływu wniosku: =
Podpis i pieczęć: =
Nr wniosku: =

WNIOSEK BENEFICJENTA O PŁATNOŚĆ

1 WNIOSEK ZA OKRES: od do

2_PROJEKT

(1) Program: Operacyjny: Kapitał Ludzki

(2) Priorytet:

(3) Działanie:

(4) Poddziałanie:

(5) Nazwa projektu:

(6) Nr umowy/decyzji:

(7) Okres realizacji projektu od do

(8) Płatność:

(9) Kwota wydatków kwalifikowanych objętych wnioskiem (PLN):

(10) Wnioskowana kwota (PLN):

(9a) Kwota wydatków kwalifikowalnych objętych wnioskiem (PLN) (po autoryzacji).....

(9b) – w części objętej pomocą publiczną (PLN).....

(10a) Dofinansowanie (PLN).....

(10b) w tym dofinansowanie UE (PLN).....

(10c) Wydatki kwalifikowalne – podstawa do certyfikacji (PLN).....

(10d) Płatność zaliczkowa (PLN):.....

3_NAZWA BENEFICJENTA:.....

Adressiedziby:

Ulica:.....

Nr domu:.....

Nr lokalu:.....

Miejscowość:.....

Kod pocztowy:.....

Osoba przygotowująca wniosek beneficjenta o płatność:

A) → w części dot. postępu finansowego

Imię i nazwisko:.....

telefon:..... faks:..... e-mail:.....

B) → w części dot. postępu rzeczowego

Imię i nazwisko:.....

telefon:..... faks:..... e-mail:.....

4_POSTĘP FINANSOWY REALIZACJI PROJEKTU

Lp.	Zadania/cele założone we wniosku o dofinansowanie	Wydatki określone we wniosku o dofinansowanie projektu (PLN)	Wydatki poniesione w okresie rozliczeniowym (PLN)	Wydatki kwalifikujące od początku realizacji projektu (bez wydatków w obecnym okresie rozliczeniowym) (PLN)	% realizacji
	1	2	3	4	5 = (3+4)/2
1.1	Zadanie 1 (nazwa)				
1.1.1	... w tym wydatki personalne				
1.2	Zadanie 2 (nazwa)				
1.2.1	... w tym wydatki personalne				
2	wydatki pośrednie				
3	wydatki ogółem				
3.1	w tym VAT				
3.2	w tym przebiegi				
3.3	w tym wkład niepieniężny				
3.4	w tym objęte pomocą publiczną				

5_POSTĘP RZECZOWY REALIZACJI PROJEKTU

Zadania założone we wniosku o dofinansowanie	Stan realizacji
1	2
zadanie 1 (nazwa) ...	
zadanie 2 (nazwa) ...	
...	

6_UZYSKANY PRZYCHÓD w okresie objętym wnioskiem

Lp.	Rodzaj przychodu	Kwota (PLN)
	1	2
suma:		

8_ŹRÓDŁA

Lp.	nr wniosku o płatność, w ramach którego wydatek został rozliczony	nr dokumentu, którego dotyczy korekta	rodzaj wydatku niekwalifikowalnego	data wykrycia korekty	wyjaśnienie korekty	wysokość korekty (PLN)	źródło finansowania
1.							
2.							
suma:							

SFINANSOWANIA WYDATKÓW

Lp.	Źródła	w okresie rozliczeniowym (PLN)	od początku realizacji projektu (PLN)
1.	Krajowe środki publiczne: →		
2.	- budżet państwa		
3.	- budżet jednostek samorządu terytorialnego		
4.	- inne krajowe środki publiczne		
4.1.	- Fundusz Pracy		
4.2.	- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		
5.	Pozostałe źródła:		
5.1.	- prywatne		
suma:			

9_ROZLICZENIE KWOTY DOFINANSOWANIA I WKŁADU WŁASNEGO**

	kwota dofinansowania (PLN)	wkład własny (PLN)				Ogółem (PLN)
		budżet państwa	budżet jednostki samorządu terytorialnego	inne krajowe środki publiczne	wkład prywatny	
1.	Całkowita wartość projektu					

10_HARMONOGRAM PŁATNOŚCI NA KOLEJNE OKRESY ROZLICZENIOWE

Okres rozliczeniowy	Planowane wydatki (PLN)	Planowana kwota wnioskowana (PLN)
od ... do ...	×	×
od ... do ...	×	×
od ... do ...	×	×
od ... do ...	×	×

11_PLANOWANY PRZEBIEG REALIZACJI PROJEKTU DO CZASU ZŁOŻENIA KOLEJNEGO WNIOSKU

12_INFORMACJA NA TEMAT PROBLEMÓW / TRUDNOŚCI ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ PROJEKTU

13_INFORMACJA O ZGODNOŚCI REALIZACJI PROJEKTU Z ZASADAMI POLITYK WSPÓLNOTOWYCH

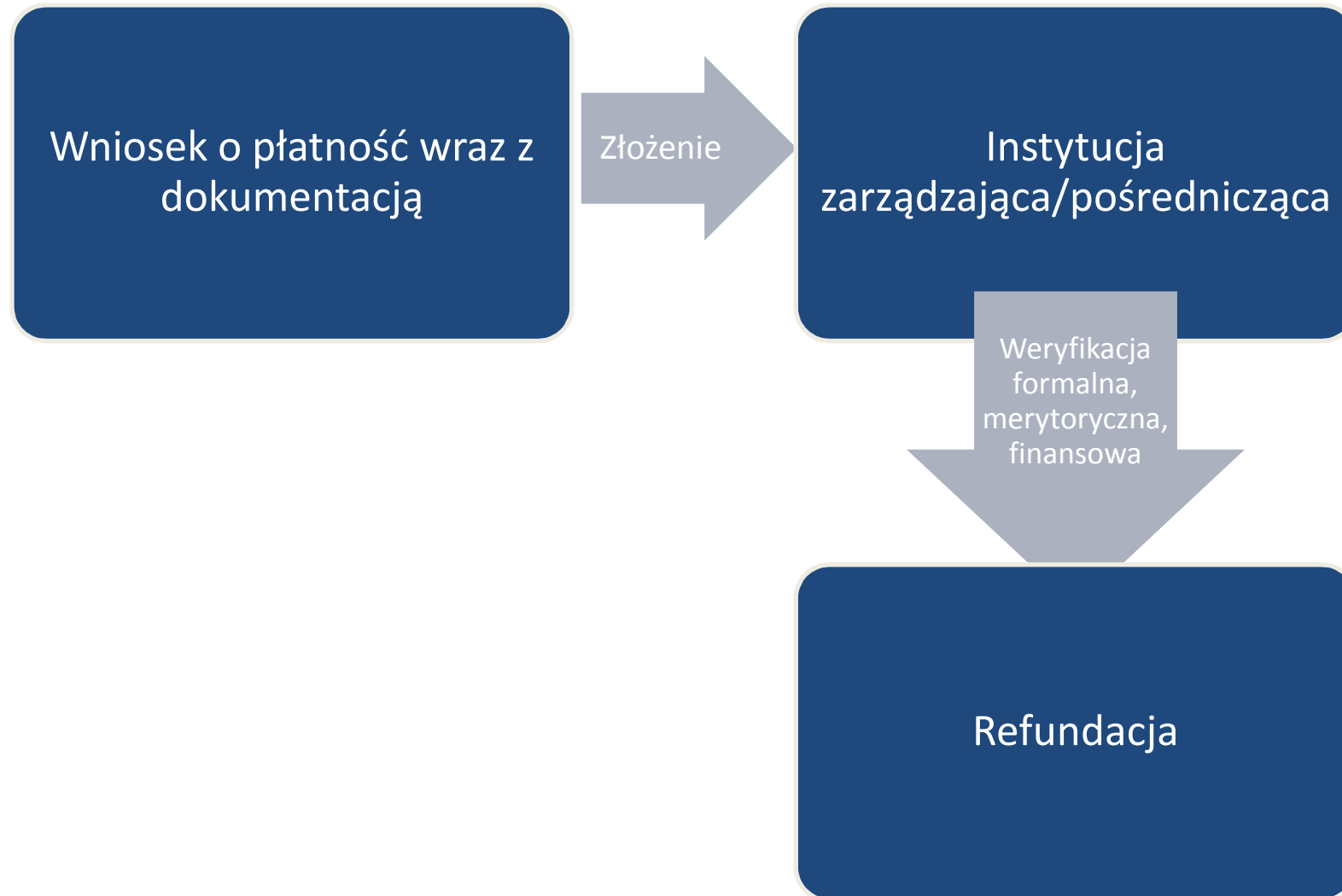
Czy projekt realizowany jest zgodnie z zasadami polityk wspólnoty

Tak → Nie

W przypadku nieprzestrzegania polityk wspólnoty należy opisać, na czym polegały nieprawidłowości oraz wskazać podjęte działania naprawcze.

14_Oświadczenie beneficjenta:

Weryfikacja wniosku o płatność

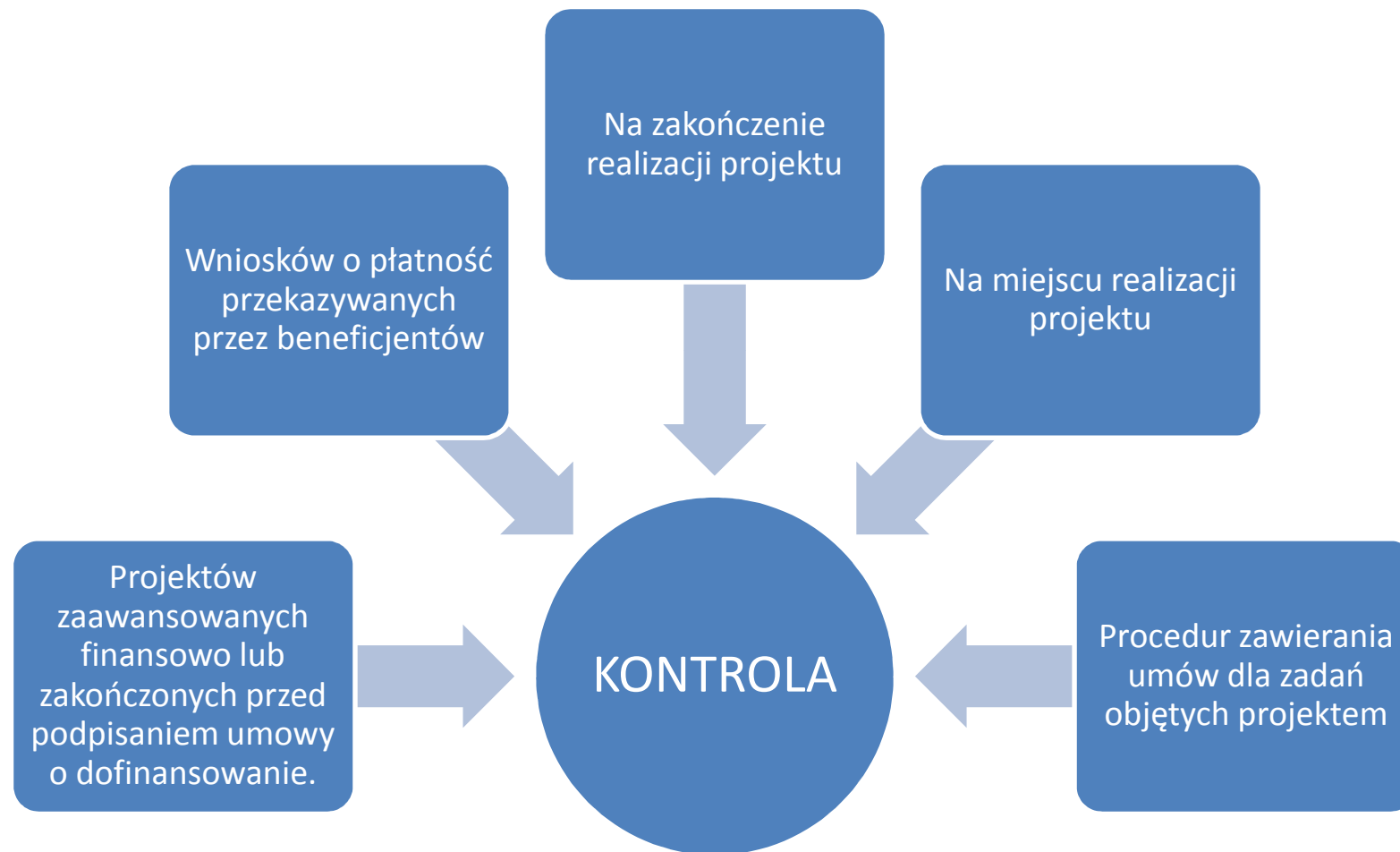

Archiwizacja dokumentacji

- Beneficjent zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Projektu do dnia 31 grudnia 2020 r. w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo oraz do informowania Instytucji Wdrażającej o miejscu archiwizacji dokumentów związanych z realizowanym Projektem.
- W przypadku zmiany miejsca archiwizacji dokumentów oraz w przypadku zawieszenia lub zaprzestania przez Beneficjenta działalności przed terminem, Beneficjent zobowiązuje się pisemnie poinformować Instytucję Wdrażającą o miejscu archiwizacji dokumentów związanych z realizowanym Projektem.
- Dokumenty dotyczące pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom Beneficjent zobowiązuje się przechowywać przez 10 lat, licząc od dnia jej przyznania, w sposób zapewniający poufność i bezpieczeństwo, o ile Projekt dotyczy pomocy publicznej.

Kontrola

- Rozporządzenie Komisji Europejskiej (WE) nr 1828/2006 nakłada na beneficjentów środków europejskich obowiązki w zakresie informacji i promocji zarówno w trakcie realizacji projektu, jak i po zakończeniu jego realizacji
- Informowanie opinii publicznej nt. realizowanego projektu
- Tablice informacyjne/ pamiątkowe
- Logotypy

Promocja - przykłady

 PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 DOLNY
ŚLĄSK

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Fundusze Europejskie - dla rozwoju Dolnego Śląska

**Modernizacja (przebudowa) Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego w Środzie Śląskiej**

Całkowita wartość projektu: 2.067.478,10 PLN
Wkład Unii Europejskiej: 1.249.377,02 PLN
Okres realizacji projektu: 2009–2011 rok

Beneficjent: Powiat Średzki

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007–2013
oraz z budżetu Powiatu Średzkiego

JAK OZNACZAĆ DOKUMENTY?

- Oznaczeniu o współfinansowaniu podlegają **wszelkie dokumenty dotyczące** realizacji projektu (pierwsza strona), w szczególności:
- korespondencja prowadzona w sprawie projektu ze wszystkimi partnerami oraz instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie Programu;
- umowy z pracownikami zatrudnionymi w ramach projektu oraz opisy stanowisk pracy lub umowy cywilno – prawne na świadczenie usług (np. doradztwa);
- ogłoszenia o wyborze wykonawcy w ramach projektu;
- dokumentacja przetargowa;
- ogłoszenia w procesie udzielania zamówień publicznych
- **Dokumenty finansowe (faktury, rachunki itp.) nie muszą być oznaczane!**
- W przypadku dokumentów gotowych (np. druki samokopiujące) w treść których nie ma możliwości ingerencji, lub w przypadku dokumentów
- wystawianych przez podmioty zewnętrzne – oznaczanie nie jest wymagane.